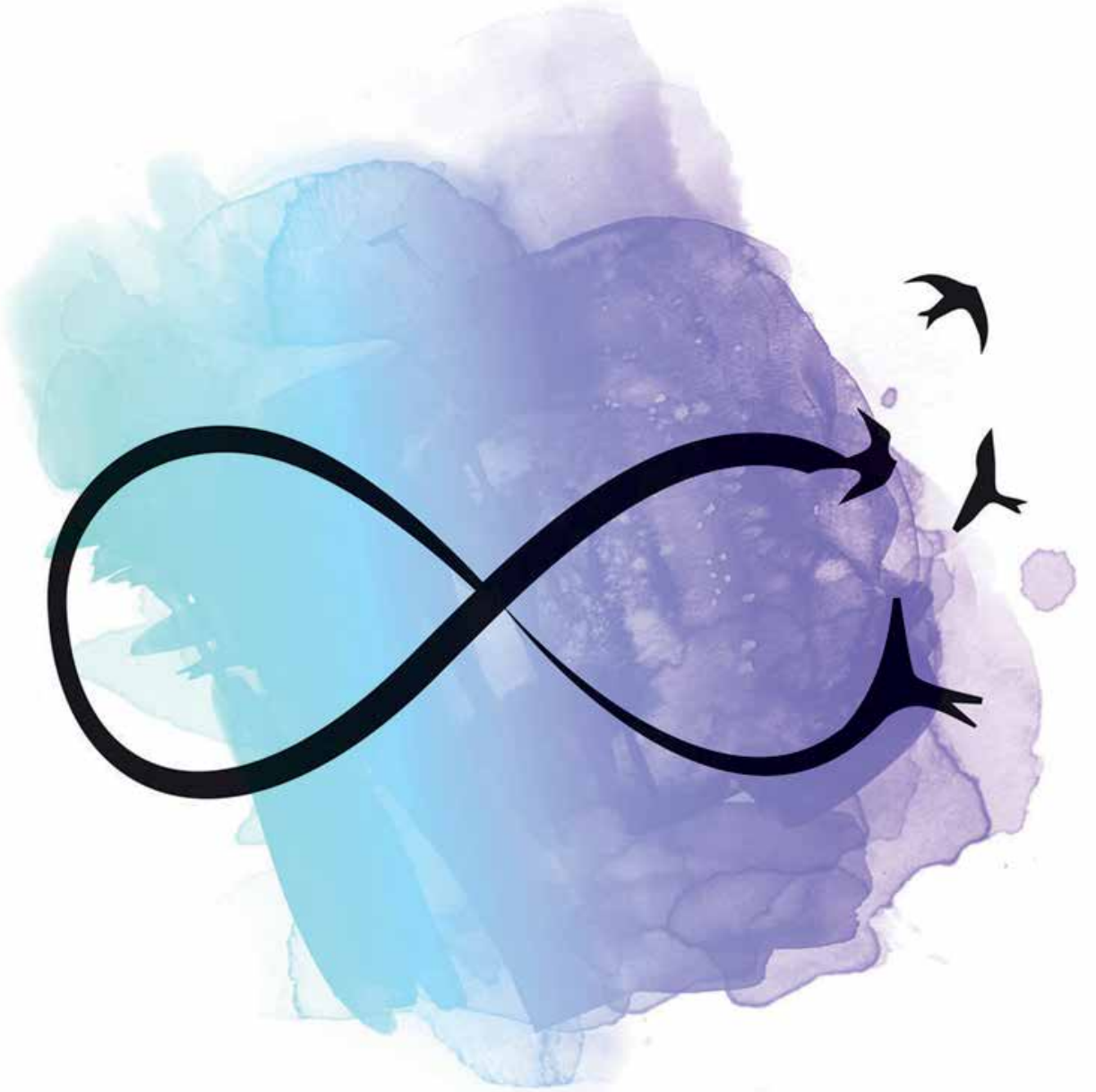

SİĞİNAK

Kelimeler notalar yeryüzü gökyüzü ve sonsuzluk

"KİAL Yazarlık Okulu Yayını"

Yıl 3 Sayı 3 - 2023

Adı:"Sığınak" Adına Sahibi: Ahmet Selim SARI Editör: Hakan Tuğrul İletişim: kialedebiyat@gmail.com
Yazar-Çizerlerimiz: Balım Ela Yıldırım, Bilge Nur Çiftci, Defne Durna, Defne Karmen Ağca, Duygu Ocak, Ela Kaynar, Elif Çelik, Elif Nacak, Elif Kılıç, Elif Nehir Gençer, Elif Sena Dereci, Ezel Kızılhan, Gözde Karavil, Gülsüm Savcı, Hazal İrem Bektaş, Melek Soydan, Miray Polat, Mustafa Emir Altıparmak, Müge Akay, Naz Arslan, Ravza Selen Yalman, Ayşe Naz İşlek, Selin Çakar, Tuana Öztürk, Yağmur Erben, Elif Kıncal ,Yağız Solmaz ,Ayşe Hocaoğlu, Mustafa Efe Metin, Nehir Turan, Ali Efe Çelik, Begüm Yaman, İlknur Zeynep Ertuğrul, Burak Durgut, Ece Candan Uzuner,Fulin Asya Topaloğlu,Defne Yağsağan, Melisa Sevim ve isimlerinin yazılmasını istemeyen müstear yazarlar...

Önsöz

..." Bana kalırsa ev sıcacık bir yerdir ve nazik, ışık dolu. Bazen kaybolmuş gibi hissediyorum kendimi" dedi çocuk." Zaman zaman herkes kaybolduğunu düşünür." dedi tilki... Ben de"dedi köstebek "Ama biz seni seviyoruz. Sevgi insana yuvasını buldurur." ... (Çocuk, Köstebek, Tilki ve At)

...Ev, sadece bir kelime mi? Yoksa içinde taşıdığın bir şey mi?" Hatırlanan yaşıyor."

"Ben kimseye 'son bir veda' etmem. Hep 'yolun sonunda görüşürüz' derim çünkü eninde sonunda karşılaştığımızı bilirim."... (Nomadland)

Bu sene dergimizin adı "SIĞINAK" nedeni ise son zamanlarda çok derin acılar ve yalnızlıklar yaşadık. Salgın, deprem.. Biz hiç savaş yaşamadık ama savaşa yakın acılar yaşadık. Biz de yüreğimize can suyu olsun diye kelimeler, cümleler, çizgiler notalar biriktirdik. En zor yerleri yuva yapan masmavi gökyüzünde uçuşlarına hayran bırakan kırlangıçlara benzemeye çalıştık. Yazdık, çizdik, boyadık, söyledik.. Ve bunları paylaşmak istedik. Kendilerini kaybolmuş hissedenlere yeniden başlayışı, umudu, çocuksu ruhumuzu, sevgiyi, sonsuzluğu hatırlatsın, gönül esenliği, yol arkadaşı, SIĞINAK olsun diye...

Sözün sonunda" SIĞINAK "yazar, çizer ve bestekârlarına sonsuz teşekkürler...

Balım Ela Yıldırım, Bilge Nur Çiftci, Defne Durna, Defne Karmen Ağca, Duygu Ocak, Ela Kaynar, Elif Çelik, Elif Nacak, Elif Kılıç, Elif Nehir Gençer, Elif Sena Dereci, Ezel Kızılhan, Gözde Karavil, Gülsüm Savcı, Hazal İrem Bektaş, Melek Soydan, Miray Polat, Mustafa Emir Altıparmak, Müge Akay, Naz Arslan, Ravza Selen Yalman, Ayşe Naz İşlek, Selin Çakar, Tuana Öztürk, Yağmur Erben, Elif Kıncal, Yağız Solmaz, Ayşe Hocaoğlu, Mustafa Efe Metin, Nehir Turan, Ali Efe Çelik, Begüm Yaman, İlknur Zeynep Ertuğrul, Burak Durgut, Ece Candan Uzuner, Fulin Asya Topaloğlu, Defne Yağsağan, Melisa Sevim...

CAHİT ZARİFOĞLU

Anılar Defterinde Gül Narinliği Cahit Zarifoğlu

Cahit Zarifoğlu, 1 Temmuz 1940'ta doğar. Lise yıllarında yerel dergilerde şiirler yazmaya başlar. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatı'nda okurken çeşitli gazetelerde sayfa sekreteri olarak çalışır. Sonraki dönemlerde ise Türk Dili, Diriliş, Maveria, Papirüs gibi birçok dergide şiirlerini yayımlanır.

İlk şiirlerinden itibaren İkinci Yeni'nin kapalı şiir anlayışını benimser ve bu çerçevede şiirler yazar. Cahit Zarifoğlu, 1962'de hiç tanımadığı ama şiirlerini çok beğendiği, o yıllarda Paris'te bulunan Cemal Süreya'ya mektup yazar: "İstanbul'a döndüğünüzde sizinle ev tutup birlikte oturabilir miyiz?"

1970'li yıllardan sonra artık tasavvuf ile ilgilenmeye başlayan şairin şiirlerinde tasavvufi geleneğe yer verdiğini görürüz.

Değişik dönemlerde ilkokul öğretmen ve killiği ve Almanca öğretmenliği yapan Cahit Zarifoğlu, 1976'dan itibaren TRT Genel Müdürlüğü'nde mütercim sekreter olarak görev alır. Farklı gazete ve dergilerde yazıları yayımlanır. 1983'te TRT İstanbul Radyo-

su'nda görev alır ve radyo oyunları yazar. Şiir, öykü, günlük, roman, edebi deneme, masal ve tiyatro gibi birçok türde eser verir. Bununla birlikte o, daha ziyade şair yönüyle tanınır.

Cahit Zarifoğlu'nun edebiyat dışında farklı ilgi alanlarından bazıları şunlardır: Avrupa'yı otostopla dolaşır, planörle uçar, motorsuz uçak kullanır, güreşle ilgilenir. Cahit Zarifoğlu üniversite yıllarında, Rainer Maria Rilke'den henüz haberdar değilken, şiirden anlayan birkaç arkadaşının onun gibi yazdığını söylemeleri üzerine, bitirme tezi olarak Rilke'nin tek romanı olan Malte Laurids Brigge'nin Notları'nı inceler.

Enis Batur'a göre, Cahit Zarifoğlu bir gün keşfedilecek özel bir adadır. Selim İleri, Zarifoğlu'nun şiirini şöyle tanımlar: "Kamplaşma havasında kendine yer bulamayacak bu ince şiir, kapalı ama mutlaka sanatkarca düzyazı, kendine özgü değerleri daima korurdu." 47 yaşında, kanser nedeniyle 2 ay gibi kısa bir sürede, 7 Haziran 1987'de aramızdan ayrıldı.

Anılar defterinde göl yaprağı

Anılar defterinde gül yaprağı
Gibi unutulduğ kurudum
Başıma düştü seveda ağı
Bir başıma tenhalarda kahroldum
Sen kim bilir rüzgârlı eteklerinle
Kim bilir hangi iklimdesin, ben
Sensiz bu sessizlikle
Deliler gibiyim sensiz
Bu sessizlikle
Ayrılıkla başım belada
Gözlerini çevir gözlerime
Yoksa sensiz bu sessizlikle
Deliler gibiyim
Sensiz bu sensizlikle

Cahit Zarifoğlu

BİRİ

Şair der ki biri için biri olmak lazım,

Ama benim kendimle olan kavgam bitmemişken
kim için kimden olmalıyım.

Aslında seviyorum berrak su damlasından farksız olmayı,

Seviyorum arınmışlığında seni bulmayı,

En yaldızlı gecelerim, toprak gökyüzü yıldızlı duvarlar arasında.

Özlüyorum seninle sana sığınmayı...

Güvenim, ümidim Sığınağım:

Bana insanı anlatır mısın?

Utanç mı? Ayrılık mı? Yoksa hiç bitmeyen kavga mı?

Değer mi bir ömür yaşasa da

Yaşamasa da insanın gölgelerle savaştığı bu kısa zamanda,

Ayrılığından uzak kalmaya...

Sonsuzluğun başladığı o günde,

Zamansız karşılaştık...

İlk bakışın hatırasına, son bakışın hatırına
yine yıldızlarımı sayar mıydın?

Yoksa yine sonsuzluğun yarısı mı olurdu...

Sözlerimin suskun sonsuzluğunda kendimi sana ispatlayamam,

Bilmeni isterim,

Ruhumu yakan yıldızları sensiz sayamam...

MELİSA SEVİM

Mevlânâ bir kalp ve gönül adamıdır, onu beşer târihinde ölümsüz kılan en büyük özelliği kalplerde taht kurmasıdır. Mevlânâ diğer eserlerinde olduğu gibi Mesnevî’de de selim bir kalbe sâhip olmanın inceliklerini anlatmıştır.

Beyit: Gerçekten de gönülden gönüle pencere vardır. İki insan birbirine gönülden bağlanınca, artık onlar, birbirinden ayrı değildir. Bedenleri birbirinden uzak düşse de gönülleri berâberdir.

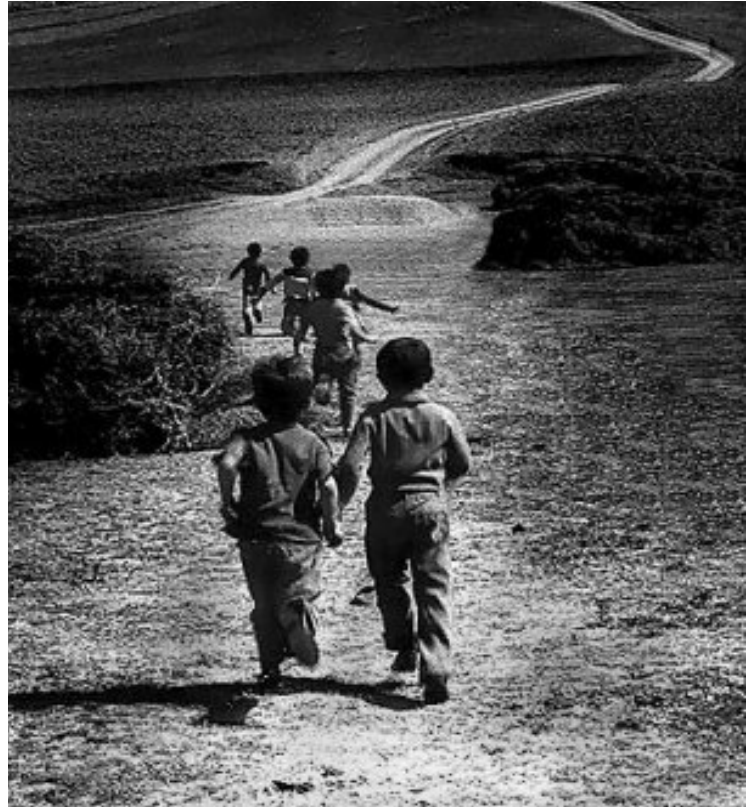
Beyit: Şu gönülde, sevgi şimşeği parlayınca, bilm-iş ol ki, o gönülde sevgi vardır.

Beyit: Senin gönlünde de Allah sevgisi iki kat oldu, arttı ise, şüphe yok ki Allah da seni seviyor demektir.[88]

DÖNÜŞ

Birilerini bulmak ihtimali yok gibi olsa da eve dönmek güzel...

İyi bir yönetici geceleri asla erken uyuyamaz. Neden mi? Çünkü asla düşünmeden duramaz da ondan. Yönetimdekiler için en iyisinin ne olduğunu düşünmezse iyi bir yönetici sayılamaz. Bunu biliyorum çünkü ben prenses olarak bir bölgeyi yönetiyordum ve asla geceleri rahat uyuyamıyordum. Bu gece de aynı oluyor, yatakta dönüp duruyordum. Bir anlığına düşüncelerden sıyrılmak istedim. Tavandan pencereye doğru kaydurdum gözlerimi. Dışarıda genelde her gece olduğu gibi kar yağıyordu. Bu çözemediğim evrende buna kar demek olanaksızdı da. Ben de bir zamanlar dünyada yaşıyordum ancak sonra buraya gelmek zorunda kaldım. Beni buraya getirdikten sonra eğittiler sonra da bu halkın başına geçirdiler. Bu Krallığın başında bir kral ve kraliçe bulunuyor. Ancak onlar geneli yönetirken bölgelere göre prens ya da prenses denilen yöneticiler yerleştiriliyor. Anlayacağınız burada biraz farklı. Bana onların isteğiyle buraya geldiğimi söylediler. Peki ya neden ben seçmişlerdi? Ben annesi babasını bile bilmeyen sıradan hatta sıradan bile değil, acınası durumda olan biriyim. Annemle babama ne oldu, neredeler onlar hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Sırf bu nedenden dolayı bile çok kötü şeyler yaşadım, hatta benim bu durumda suçum bile yokken dünya bana karşı adaletsiz davranmıştı ancak bu evrende de bir başkaları adaletsizliğe maruz kalıyordu. Bunu bu bölgede bir tek ben değiştirebilirdim, bana şans verilmişti. Belki de beni bu nedenle seçmişlerdi. Bizzat yaşayanın çözümünü daha iyi bulabileceğini düşünmüşlerdi belki de. Anılarımın yoğun duygularını tüm vücudumla hissettiğimde adeta titredim. Yorganı biraz daha çektim ve tanımlayamadığım şu yağın garip şeyleri izlemeye koyuldum. Dünya tuhaftı ancak burası kesinlikle tuhaftı. Küçükken dünyada uyuyamadığımda camdan

dışarıyı izlerdim, belki de o zamandan kalmıştır bu alışkanlığım.

Ben düşüncelerimden hala kurtulamamışken sarayda bir ses duyuldu. Öyle bir ürkmüştüm ki neredeyse yataktan düşüyordum. Gecenin sessizliğini bozan bu sesin ne olduğuna bakmak istiyordum ama yine de yatağıma girmeyi yeğledim. Ve o tuhaf ses yeniden duyuldu. Artık gerçekten de merak duygumu iliklerime kadar hissediyordum ve buna karşı koyamadım. Bir hamlede yorganı üzerimden attım. Elime minik bir el feneri alıp odadan çıktım. Tam feneri açmaya yeltenmişim ki zaten bir yerlerden ışık geldiğini fark ettim. Feneri bırakıp yavaş adımlarla koridorda ilerlemeye başladım. Işığa doğru ilerlerken birden o sesi bir daha duydum. Yaklaştığım için ses belirginleşmişti. O sesin ne olduğunu koridordan döndüğümde anladım. Bu bir geçitti. Ben buranın prensesi olsam da bana konulan kurallar vardı. Kimse zaten benim bu geçidi bildiğimi bilmiyordu, buraya ilk geldiğimde kütüphanede bunun hakkında bir yazı görmüştüm sadece. Kurallar netti, habersiz bir yere gidemiyordum. Ama beni burada daha ne kadar zorla tutacaklardı ki? İki yıl halkım için çalışmıştım ve onları ilk

durumuna göre iyi bir duruma getirmiştim ama ben tüm kötü yanlarına rağmen dünyayı istiyordum. İşte bu geçit dünyaya gidişi sağlıyordu. Ne zamandır buradaydım ama hiç geçidi görmemiştim. Okuduklarıma göre geçit hızlı kapanıyordu. Buradan çıkmak için son şansım olabilirdi. Kuzenlerimi, amcamı görebilmek için son şansım... Hızlı düşünmem gerekiyordu. Geçidin kapanmak üzere olduğu belliydi. Çok parlaktı ama ışığı sönmek üzereydi. Bu her açıdan zor bir karardı ancak bu özgür olmak için son şansım olabilirdi ve bu şans kaybetmek istemiyordum. İçine girdiğim anda beliren ışığın parlaklığı öyle çoktu ki gözlerim kapalı olsa da yanıyormuş gibi hissettirdi. Birden duygularımı derinlemesine yaşatan anı yağmuruna tutuldum. Yanaklarımdan ılık gözyaşlarım süzüldü istemsizce. O gördüklerim dünyaya gitmemle mi ilgiliydi? Daha önce dünyadan bu evrene açılan geçitten geçince de buna benzer bir şey yaşadığımı hatırladım. Ama o zaman gülümsemiştim. Peki, neden dünyaya giderken ağlıyordum? Şimdiye kadar tüm yaşadıklarımı tek başıma atlattığım için tüm bu belirsiz sorulara cevap bulacağıma inanıyordum.

Birden o göz kamaştırıcı ışık sönuverdi. İlk önce biraz bekledim. Sonra yüzümü nazikçe okşayan rüzgârı hissedince açtım gözlerimi. Kendimi şehri, kasabayı ve ormanı görebilecek kadar geniş manzaraya sahip bir tepede dikilirken buldum. Gördüğüm bu manzara karşısında hayrete düşmüştüm. Dünyayı görmenin bu denli hissettireceğini düşünmemiştim. Özlem duygum hala capcanlıydı, ne zaman gidecekti hiç bilmiyordum. Birden tepeden aşağı doğru koşmak için bir dürtü hissettim. O dürtüye göre hareket edince özgürlüğü hissettim. O ana kapılarak nefesim kesilene kadar koşacaktım. Nazik rüzgâr sert bir hal almıştı şimdi. Ancak garip bir şekilde bu beni hasta edecek bile olsa bunu seviyordum. Bu hisler dünyama aitti. Yıllardır hasretini çektiğim, özgür olduğum, neşelenip üzüldüğüm bu dünyanın her şeyini seviyordum. Tepeden inene kadar durmadan koşmuştum, koşmayalı uzun zaman olmuştu. Bu dünyaya ait her şey nasıl da silinip gitmişti aklımdan. Peki ya şimdi ne yapacaktım? Ne nerede olduğumu biliyordum ne de ne yapmam gerektiğini. Yeniden başlayışın şüpheli ümidinde geçmişimi nasıl bulacaktım?

AileM

Hayatınızda hiç umutsuzluğa kapıldığınız oldu mu? Kendinizi yetersiz hissettiğiniz bir an? Ama onun olmuştu, hayattan sıkılmıştı artık, okul notları yeteri kadar iyi değildi, arkadaşlık ilişkilerde, sporda da o kadar iyi değildi, yemekten yapmaktan hiç anlamazdı ve hayatta hiç bir işte başarılı olamayacağını düşünüyordu. Ama yanılmıştı çünkü her insanın hayata bir geliş amacı vardı. Ama ona verilen büyük bir şans vardı ve o şansın adına "AİLE" deniyordu. Çünkü onlar onun sığınağıydı onlar onu notları için ya da sporda başarılı oldukları için değil.

O oldukları için seviyordu ne zaman kötü ya da yetersiz hissetse, annesine anlatırdı çünkü kimse onu annesinden daha iyi anlayamazdı. Ya da arkadaşlarıyla arası kötüleşse onun için orada olan bir kardeşi vardı. Ve morali bozulduğunda onu çok eğlendiren bir babası... Aslında o farkında değildi ama onun çok özel bir şansını vardı ailesiyle arasında olan o samimiyet, sevgi, dürüstlük ve eğlence işte böyle kendini yetersiz hissettiği zamanlarda ailesiyle gülüp eğlendiği, beraber dans ettikleri o anılardan kendine bir sığınak oluşturdu...

EVİMDİN SEN

Hayatın her zerresinde mutlu olan sen,
Dünyada var olmaktan bıkan ben,
Farklı duygu başka nefes...
Aynı kalbin diğer sızısı,
Kader çizgisi ruhlarımızın aynası,
Yazdığım şiirler, söylediğim şarkılar,
Farklı şehirler aynı duygular,
Yalnızlığın odaları kaybolduğum yollar,
Eviden uzak ürkek bir çocuğun korkuları.
Senin olmadığın bunca zaman,
Bir evsizin meçhul karanlığı.
Kaybolduğum gecede karşıma çıkan ışık,
Yolumu aydınlatan çiçek kokulu ışıktın sen,
Seni özleyen ruhum hala sana âşık,
Bu uçsuz bucaksız dünyada evimdin sen.

İlknur Zeynep Ertuğrul

N HÜZÜN

Zaman geçtikçe

Deniz kokuyor hüzün
Yürüyorum maviliğin peşi sıra
Martılar

N Ve sonbahar
Beni üşüten bu ayaz değil
Şiirini yazamadığım duygular...

Ü MÜSTEAR

H

ÖZLEMEM BU ŞEHİRİ

Anularıma takılıp kalamam Kendime yapamam bu kötülüğü. Lakin özlüyorum çocuk kalbimin şehri...

Ne güzeldi saf günlerdi! bazen güldüm, bazen ağladım, bazen çok sevdim, bazen nefret ettim, bazen kıskandım...Tüm duyguları tattım yaşarken normal bir gündü belki ama çok özlüyorum, rüya gibi. Arkadaşlarımı özledim, kişiler değil galiba anıları. Kendim! özledim beklide. Anılar net değil ama hisler hatırlıyorum deja vu gibi...

Her gün dışarı çıkan eve sığamayan ben çıkamıyorum şimdi, istemediğim için değil aslında tat alamadığım için. Nereye gideyim? Çok büyük burası ama benim geldiğim küçücük şehirden daha küçük...Kocaman bir dünyaydı orası benim için. Genelde aynı yerlere giderdik başka şans yoktu aslında ama hiç takılmazdım buna, buraya gelene kadar fark bile etmedim aslında. Hep aynı sokaklar hep aynı bank hep aynı yürüyüş yolu, sadece tanıdık yüzler hep tanıdık kafeler evim olmuştu benim şimdi dönüp bakınca hiçbir kötü anımı hatırlamıyorum çok ilginç...Sadece sıcak hisler var içimde, sadece güldüğüm anılar. Çok üzülmediğim de oldu ama mühim değil onlar bile güzeldi.

Belki! ondandır, şimdi yaşadığım bu koca şehirde hiçbir yere gitmek istememem, keşfetmek için en küçük bir heyecan yaşamamam. Çünkü bu büyüklüğün içinde kaybolurken devamını görmek istemiyorum. Evim! biliyorum çok seviyorum ev! güzelleştiren biziz. Sadece kendi mahallemdeyim, alıştığım bir kafeden başka bir yere gidemiyorum...hep aynı yerlere gidiyorum çok farklı yüz var burada onlar arasında tanıdık yüzler seçiyorum kendime, ama kimse ezberlemiyor burada benim yüzümü hep gittiğim bakkala selam vermeye hep oturduğum kafedeki garsonlara selam vermeye çekiniyorum çünkü beni gördüklerinde selam vermek için yüzlerinde bir mimik hareket etmiyor. Ama en azından sokaklar tanıdık...Kediler sevimli, kuşlar sevinçli ...Bu kocaman yerde kendime yine küçük bir dünya yaratmaya çalışıyorum ben. Hislerimi arıyorum. Acaba başka bir yere gitsem özler miyim burayı, tabi ki özlerim bu küçük oluşturmaya çalıştığım dünyayı ama özlemem bu şehri...

Ellerimi tutsan sadece

Her şey geçecek gibi geliyor bazen

Bu dünyanın sıkıcı dertlerinden kaçsak seninle beraber

Denize çıkan tüm yollarda sen geliyorsun aklıma

Esen rüzgâr dağıtırken saçlarımı fısıldıyor yaşanmışlıklarımı

ELİF NACAĞ

GÖLGESİZ ZAMANLAR

"Gölgesiz zamanlarda sığındığım; yalnızlığı, umutlarımı, acılarımı paylaştığım yerdi orası. 'dedi Firuze. Çocukluğundaki o zor acılı günleri yaşadığı mahalleyi görünce çok duygulandı, çok gözyaşı döktü. Firuze artık o mahallede yaşamıyordu. Kariyer yapmış, çok iyi bir işte çalışıyordu. Artık bir plaza kadını olmuştu. Bu karlı kış gününde mahallesini ziyaret etmek istemişti. Mahallesi o eski canlılığını yitirmişti, yalnızlık çökmüştü. Firuze'nin annesi ve babası Firuze on altı yaşındayken bir trafik kazası sonucu hayata veda etmişlerdi gündün sonra Firuze yaşlı babaannesi ile kardeşlerinin sorumluluğu altında kaldı. Hem yoksulluk vardı hem de umutsuzluk. Hep kendi ayaklarının üstünde dik durması gerekiyordu. Bunu kardeşleri için yapmalıydı ve yaptı da. Bu zorlu acılı günlerde kardeşlerinin yanında oldu. Firuze asla okulundan bıkmadı, asmadı. Dört elle derslerine sarıldı ve tamda her şey yoluna girmişken babaannesinin vefatıyla yıkıldı. Daha reşit olmadığı için kardeşlerini kuruma bırakmak zorunda kaldı. Firuze başardı çok iyi bir avukat oldu. Mükemmel bir işi var. Her şey yoluna girdi ve kardeşleri de büyüdü onlarda her biri birer meslek edindiler. Firuze şuanda tam da bu yerlere gelmenin zorluğunu yaşadığı yerde. Sokakta yürürken ağladığı günler bir bir aklına geliyordu. Evi hala duruyordu gidip bakmak istedi. Evin önüne geldiğinde çantasından anahtarı çıkarıp binaya girdi merdivenlerden tek tek çıkıyordu. Kapının önüne geldi ve açtı. Açtığında ilk gördüğü sobaydı. Aklına sobada pişirilen kestaneler, içilen

çaylar geldi. Pencereye doğru ilerledi ve buğulu cama bir kalp çizdi eliyle. Küçükken en sevdiği şeydi buğulu camlara bir şeyler çizmek. Daha sonra koltuğun yanında duran sepete baktı içinde babaannesinin örgü malzemeleri vardı. Babaannesinin diktiği yelekler, hırkalar, pantikler... Ardından odasına doğru ilerledi tozlanmış rafta çocukluk kitapları diziliydi. Küçük Prens, Çocuk Kalbi, Şeker Portakalı... Birini eline alıp, rastgele bir sayfa açtı ve bir alıntı okudu-Sanki her tuttuğu elinde kalıyor insanın, bu da büyük bir umutsuzluğa yol açıyor.-.Daha sonra mutfağa doğru ilerledi. Yapmaya çalıştığı yemekler, dolabın boş olması, aç kaldığı günler geldi aklına ve bir damla yaş yüzünden düştü. Tek tek gezdi evi. O eski günler canlandı hep gözünde. Artık veda vakti gelmişti. Usulca kapıya doğru yaklaştı ve yavaşça kapıyı kapatıp merdivenlerden indi. Dışarıya çıktığında derin bir nefes aldı. Arka sokağa gidip arabasına bindi... Arabanın arkasında bebek koltuğunda uyuyan kızının yüzünde gün ışığının ısıtılı gölgeleri vardı... Bir süre yağmur ve çiçek kokulu bu melek yüzü izledi. Gözleri doldu. Çiselemeye başlayan yağmura birkaç damla gözyaşı eşlik etti. Kendini çok güçlü ve arınmış hissetti. Ruhuna yağmur esenliği doldu. Firuze Babaannesinin bir sözünü hatırladı. "Kızım yağmurda yapılan dualar kabul olur"

Firuze " Allah'ım kaderimin yollarına su serp " deyip. Arabanın kontağını çevirip radyoyu açtı.

Ve radyoda firuze...

Bir gün dönüp bakınca düşler
İçmiş olursa yudum yudum yudum
yıllarını
Ağla, ağla Firuze ağla
Anlat bir zaman ne dayanılmaz
güzellikte olduğunu
Kıskanır rengini baharda yeşiller
Sevda büyüğü gibisin sen Firuze
Sen nazlı bir çiçek, bir orman kuytusuz
Üzüm buğusu gibisin sen Firuze
Kıskanır rengini baharda yeşiller
Sevda büyüğü gibisin sen Firuze
Sen nazlı bir çiçek, bir orman kuytusuz
Üzüm buğusu gibisin sen Firuze
Duru bir su gibi, bazen volkan gibi
Bazen bir deli rüzgâr gibi
Gözlerinde telaş, yıllar sence yavaş
Acelen ne bekle Firuze
Bir gün dönüp bakınca düşler
İçmiş olursa yudum yudum yudum
yıllarını
Ağla, ağla Firuze ağla
Anlat bir zaman ne dayanılmaz
güzellikte olduğunu
Acılı bir bakış yerleşirse eğer
Kirpiğinin ucundan gözbebeğine
Her şeyin bedeli var, güzelliğinin de
Bir gün gelir ödenir, öde Firuze
Acılı bir bakış yerleşirse eğer
Kirpiğinin ucundan gözbebeğine
Her şeyin bedeli var, güzelliğinin de
Bir gün gelir ödenir, öde Firuze
Duru bir su gibi, bazen volkan gibi
Bazen bir deli rüzgâr gibi
Gözlerinde telaş, yıllar sence yavaş
Acelen ne bekle Firuze

HAZAL İREM BEKTAŞ

ÖZLEMİME SOR

Ölüm meleği iki yakamda da olsa
seni düşlerimden alıkoyamam

Dilemiştim bilir misin en çok neyi
dudaklarından mahrum olamam

Vedalara vakit yok ayrılmışsın
çoktan kalbimden

Gülüşüne inanmayı bir daha
tekrarlayamam

Sar zamanı geriye, bu halime;
demiştin dersin

İçimdeki fırtınanın rüzgarı sana
olan hislerim

Tek korkum bitirecek olan o amansız
hisleri

Bana nefretle bakan umuda küsen
gözlerin

Özlemime sor hani sensiz de
yapardım güya?

İstemem, kavuşmuşken bitmesin bu
gece rüya

Her derdin sabahında doğar elbet
bir gün

Yokken sen, bana dönmez bu yalan
dünya

TUANA ÖZTÜRK

BELKİ

Uğurla beni

İster beyaz duygunun kanadında

Güvercin serinliği

Ruhumda

Tedirgin bir huzurun sevinci

Kader.

Yol ve yolculuk

Buruk şiirler yazmak istiyorum

Susmak

Suskun bakışın ardından

Söyle gölge şiirleri

Işık vuslatsa

Seni bekler belki...

MÜSTEAR

HASBELKADER

Anlatmadılar...

Ne büyük güzler sonunda düşlemiştim bizi
Hasbelkader unutulanlar

Düymadılar sana yazdığım gece şarkılarını
Ruhundan daha yakinken sana
Sormadılar bu son derdim olsun
Hasbelkader rüyadalar

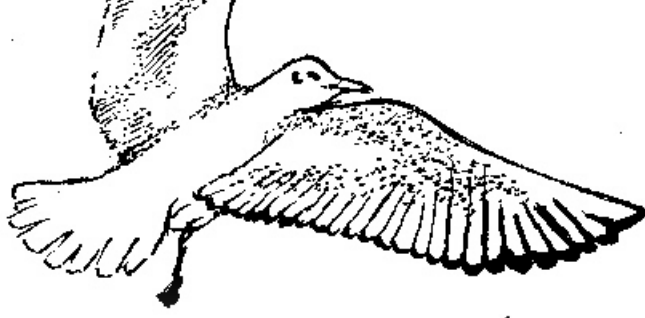
İnce gözlerinin karası koyuymuş içim kadar
Doya doya bakmaya
Öpüp koklamaya kalmadan bıraktılar
Üzüntüm dünyanın aynası oldu hasbelkader yanımdalar

Hepsi karşıma dizildi sözlerimin
Barışı mıydı yoksa dudaklarımdan satırlara giden izlerinin?
Hayır, gözyaşlarıymış tüm yaşanan gizlerinin
Dedim önce kavuşmalıyız
Hasbelkader hep seninim

Ay doğuyor kaç geceden sonra, bakıyorum
Bırakmış saymayı içimdeki küçük çocuk, hüznüyle
Son seyrindeyim hayatımın seneler geçse bile
Adın saklı yüreğimde
Hasbelkader kavuşmak dileğiyle...

TUANA ÖZTÜRK

KİM ŞAHİT

Kim şahit, kaderin ipinin ansızın kopacağına?
Kim şahit, ölümün bir yaşlı göze aldanacağına?
Mehtabın acısı tüm gölgelerin üstüne düşmüşken,
Hayatın zelzelesini içinde yaşayacağına.

Bu yollar hep tükense de umudunu bırakamazsın.
Yaşayamadığın günlerinin sebebidir kaderin.
Varsa içinde pişmanlık geçmişine ağlayamazsın.
Derdinin hepsi olur huzur, iyiliği hak edenin.

Sabret, vazgeçişlerin içinde olanlar; çaresizlik
Kalplerine yansıyansa kinin arta kalan sözleri.
Gürültülü ruhların çılgınlıklarında var bir sessizlik,
Her adımından korkan o insan bir daha dönmez geri.

TUANA ÖZTÜRK

İSTANBUL BİLİYOR

İncinmesin kanatların sen güllerden bir meleksin
Gözlerinde yeşilin, Ay'ı umutla beklesin
Ellerini tuttuğumda bulacağım huzuru
Başkası değil, bu sevdayı çeken hissetsin

İstanbul biliyor gözyaşlarım denizinde
Boğazı eşlik eder her gece üzüntüden ölüşüme
Düşlerde düşüşteyim aldanma sözlerime
Geçmişimin yollarından geçiyorum son nefesimle

Kaderi kötüsüyle yaşadım, aydınlığa kavuşmam yakın
Götür hislerim beni nefrete bu kalpte yok durmaya hakkın
Yıldızlar anlatır durur gerçeği kimse bilmez
Gözüyüm içindeki pişmanlığın, keşkesi insanı affetmez

TUANA ÖZTÜRK

Mavi Yağmurluklu Adam

Günlerden pazartesi, metrodayım. Bir yere gitmiyorum, bir yerden gelmiyorum. Buradayım çünkü insanları izliyorum. Hayatımda asla konuşmak için cesaretimi toplamayacağım insanları. Evimde yalnızlığımda boğulmaktansa burada olmayı tercih ediyorum.

Saat yediye geliyor. Metronun en yoğun saatleri. İşinden veya okulundan dönen insanların yorgunluklarını görebiliyorum. Dışarıda boğucu bir hava var, yağın yağmuru çoğu insan sevmes. Yapılı saçlarına, güzel kıyafetlerine zarar vereceğini düşünürler oysa ben seviyorum. İnsana sorgulama, düşünme fırsatı veriyor. Damlaların yere düştüğünü izlemek, insanların koşuşturmasını seyretmek onlardan farklı mıyım bizi diğerlerinden ayıran ne demek. (?) Bir bankta oturuyorum, metrodan inen insanları izliyorum. Herkes aynı gibi. Tam da farklı birini görmeyi hiç beklemediğim sırada tüm o sıkıcı siyah takım elbiselerin ve formların arasında bir renk görüyorum. Mavi. Yaşlı bir adam mavi bir yağmurluk giymiş. Tüm o insanların içinde rengini kaybetmemiş olan tek kişi. İnsanların birbirinin renklerini yok ettiğini düşünürüm. Bu adam yalnız olmalı, yalnız ve düşünen bir adam. Bu karmaşada onu görmek büyük şans. Mavi bir yağmurluğu bir pantolonu ve kirli botları var ama sadece bunlar değil. Kucağında üç kedi var. Sokak kedileri. Adamın hayvanları sevdiği belli. Acaba onları hayatındaki boşluğu doldurmak için mi kullanıyor yoksa benim gibi bu boşluğun doldurulamayacağını kabullenmiş biri mi? Mavi yağmurluklu adam ve üç kedisi metronun çıkışına doğru gidiyorlar ve yürüyen merdivenin sonunda onları gözden kaybediyorum.

Yerimden kalktım evime doğru gidiyorum, üstümde sarı bir yağmurluk var.

Miray Polat

Gecenin Mavisi

Gecenin mavisi, yıldızların pembesi ve dalgaların şarkısı. İnsanın kendisiyle geçirdiği kaliteli zamanın dalgaların içinde durmasıyla birlikte yepyeni hayata başlaması. İmkânsız yaşatan dalgaların şarkısıydı. Her insanın duyamadığı, duyanlarınsa anın etkisinden çıkamadığı o şarkı. Efsanelere inanmayan insanların bile bu hikâyeyi duyduktan sonra etkisinden çıkmaları pek kolay değildir. Çünkü bu hikâyeye çocukların ve hâlâ içindeki çocuğu yaşatabilenlerin hikâyesidir.

Güneşin kıpkırmızı olan ışıklarının okyanusun dalgalarına yansmasıyla ve dalgaların şarkısını mırıldanmaya başladığı zaman itibariyle deniz fenerine çıkan insanların büyülediği ve çocukluk günlerine döndüren o eşsiz görüntü, bulutların bir anda açılmasıyla yepyeni bir dünyaya açılır.

Her çocuğun bir hayali, dünya gerçekliğinden uzak düşleri vardır. Düşlerden yoksun yetişkinlerin de zamanında düşleri vardı. Pamuk şekerden bulutlar, dönme dolaptan evler, güneşten ağaçlar... Dalgaların şarkısı bize bu günlerimizi ve ilk ilgilerimizi, ilk yeteneklerimizi, ilk hayallerimizi hatırlatır. Bu hayalleri yaşatabilen yetişkinlerse ömür boyu bu yerde kalır. Çocukluğunu unutmayan ve hâlâ çocuk ruhlu insanlar dalgaların şarkısıyla mükâfatlandırılır.

Ravza Selen Yalman

Benim Evim Deniz

Hiçbir şey yapmak istemiyorum. Dalgaların sesleri kulaklarıma gelip gidiyor. Kötü hissediyorum, mavilikte kendimi arıyorum. Dalgaların üstündeki beyaz köpükler, ışığın kırılması, yoğun güneş ışığının yaktığını hissettiğim tenim, tuzdan kıvrıcıklaşmış kupkuru olmuş saçlarım. Zarifçe esen, beni kendime getiren o hoş esinti. Esintiyle birlikte aklımda uçuşan milyon tane düşünce... Zihnimin içinde hiç kimseyi içine almadığım, kalın duvarlı rutubetli odada sen. Kapatıyorum seni o odaya terk ediyorum bir daha uzun süre görmemek üzere. Çıkıyorum kafamın içinden. Amansızca attığım kulaçlarımla uzaklaşıyorum yavaş yavaş senden. Geri dönüyorum denize, o hoş maviliğe. Eşlik ediyorum balıklara, dibi izliyorum suyun altından güneşe, gökyüzüne bakıyorum kalbimdeki boşluğun dolduğunu, içimin ısındığını hissediyorum. Sesimi duyuyorum kendi kafamda. Burası benim evim diye haykırıyorum. Bitap düşene kadar dalgalarla dans ediyorum. Ancak değişmiyor hiçbir şey. Ne kadar yorgun olursam olayım mutluyum. Deniz kendimi bıraktığımda nasıl beni yukarı taşıyorsa öyle yukarıya çıkıyorum. Batmıyorum, yüzeydeyim diyorum içimden. Uçacak gibi hissediyorum yüzsem bile uçuyormuşçasına hissediyorum. Denizi kulaçlarım arasında harcıyorum. Soluk soluğa kalıyorum ama yine de mutlu hissediyorum. Etrafımı

sarmalayan bu maviliğin beni koruduğunu bana kucak açtığını hissediyorum. Denizi evim, dalgaları ailem, balıkları dostum yapıyorum ve sonu gelmeyen bir maceraya dalış yapıyorum. Kocaman bir okyanusta buluyorum kendimi. Yunusların uğultularını duyuyorum. Bu mavilik alıp başımı götürüyor. Görkemli resiflerden gözlerimi alamıyorum. Balinaların bana fısıldadığını işitiyorum. Kafamı burada kaybediyorum, burada buluyorum. Burada bu mavilikte kendime geliyorum. Burası benim sonsuzluğum diyor burayı benimsiyorum. Denizler, okyanuslar, sular. Kendi kendime kafamdan geçiriyorum. Benim kafam bir deniz, bir okyanus. Ben bir denizim, ben maviliğin kendisiyim. Burayla bütünleşmişim zihnim, bedenim, varlığım her şeyim. Her şeyimle bir denizim. Kimi zaman bir dalgayım sahildeki kumları silip süpüren. Kimi zaman kocaman bir denizim durgun, çarşaf gibi açılan. Kimi zaman bambaşka bir denizim koskoca gemileri üstünde taşıyan, sağa sola savuran. Kimi zaman bir denizim kasıp kavrulan dalgalarıyla öfke saçan. Kimi zaman ise bir denizim ki insanları mesutça gülümseten. Deniz bir ev, bir sığınak Benim sığındığım yer kaçtığım yer. Kendimi gördüğüm yer. Ben denizim deniz de ben. Deniz olunca mutluyum, sıcağım, kendimdeyim, evimdeyim

ELA KAYNAR

O BAHÇE

Benden kalan bir anı
O bahçede olduğum yıl
Dudaklarımda ses masumluğun cennet bahçesi
Ama şimdi hepsi sisli
Anıların yarısı puslu hiç yaşanmamış gibi
Küçükken ne güzeldi
Sorunlar o günlere özeldi
En büyük derdim Şekerlerim, dondurmam
Dünyayı oturup izlerdim.

MELEK SOYDAN

NASILDIN HAYAT

Ömür kısa bir film gibidir. Göz açıp kapayınca kadar geçer. Bir bakmışsın topraktan olma bedeninin toprak olmuş. Hayat bu kadar kısayken ne kadar yaşadım değil de nasıl ve kiminle yaşadım sorusunu sormalı insan kendine. Bu ömrü nasıl geçirdin? Bir ağacın altında gökyüzünü seyrederken mi? Sevdiğinin gözünün içine bakarken mi? Ya da sevmediğin bir yerde solup giderken mi? Yaşama sevincin hiç soldu mu mesela tıpkı küçük bir çocuğun elinden kaçıp giden balonu gibi. Mevsimler birbiri ardını kovalarken gençliğimizle birlikte geçip giden güzellikleri durduramayız belki ama iyi ve mutlu bir hayatla, güzel bir insanla geçip gitmesini yavaşlatabiliriz.

Elif Sena DERECİ

HAYALİM

Kanatlandım uçmak
Özgürlüğe varmak
Gökte süzöldüm uzun uzun
Bir kuşa benzemek
Hayallere daldım yine
Uçurtmalar hep peşimde
Kanatlarım olsa keşke
Bir kuş olup uçmak
GÖZDE KARAVİL

SÖYLEYEBİLSEYDİM

Söyleyebilseydim eğer yağmur damlalarının ıslattığı kuşlara,
Onları dinlemenin bana huzur verdiğini,
Bir müzik kutusuna ihtiyacım kalmazdı belki de.
Ya da söyleyebilseydim uçuşlarını izlemeyi sevdiğimi,
Bir uçurtmaya ihtiyacım olmazdı gökyüzünün boşluğunu doldurmak için.

Koşardım toprak kokulu ormanlarda, olmadı bisikletimle takip ederdim.

Eğer daha yükseğe uçmasalardı, o kadar hızlı olmasalardı.

Gülsüm SAVCI

Mevlânâ Celaleddin Rûmî
Derkî;

*Hak yolunda hakikate varmak
sözle olmaz!*

İnanıldığını yaşamakla olur.

*İnsanları iyi tanıyın,
her insanı fena bilip
kötülemeyin, her insanı da iyi
bilip övmeyin..*

KALP AĞRISI

Kanar çatlak dudaklarım soğukta
Seni beş dakika görebilmek için
Uyumam gecenin zifiri karanlığında
Seni biraz daha düşünebilmek için
Yaklaşır adımlarım sana doğru
Seni bir daha kaçırmamak için
Dinmez kalp ağrılarım
Seni bir ömür sevebilmek için

DEFNE DURNA

Masal Yazmanın Sırları

Bu yazıda sizlere neden insan masal yazmalı, okumalı, okutmalı veya masal nasıl yazılmalı, okunurken etkili olması için hangi püf noktalara değinilmeli bundan bahsedeceğim.

Masalın belli başlı özellikleri vardır;

-Halkın ortak yaratisıdır.

-Ağızdan ağıza, kuşaktan kuşağa aktarılırlar.

-Hayal mahsulüdür.

-Yer ve zaman belirsizdir.

-Kahramanları arasında olağanüstü varlıklar (cin, peri, melek) veya hayvanlar bulunabilir

-Olaylar ve kahramanlar olağanüstü özellikler içerir.

-Ahlâka dayalı, yararlı, eğitici anlatılar olarak düşünülürler.

-Kaynakları çok eski devirlere dayanan, söylendiği zaman ve devirden izler taşıyan bir edebiyat ürünüdür.

-Kalıplaşmış bir tekerleme ile başlar, kalıplaşmış tekerlemelerle biter.

-Çoğunlukla mutlu sonla biter.

-İnanırcılık iddiası taşımaz.

Masallar günümüzde çocuk edebiyatı içinde değerlendirilir. Geçmiş yüzyıllarda ise, masallar sadece çocuklar için değil, büyükler için de; evlerde, konaklarda, hanlarda, kahvehanelerde, uzun yolculuklarda başlıca anlatı aracıydılar.

Büyük bir kültür birikiminin somutlaşmış hali olan masallar hepimize oldukça keyifli

dünyaların kapılarını açmıştır. Ancak günümüzde uzmanlar masalların eğlendirici etkisinin yanı sıra çocuk eğitime olan katkıları üzerine yoğunlaşmaktadır. Masalın eğitime faydalı olması için masal seçiminde çok dikkatli olmak gerekmektedir. Eğitim değeri yüksek masallar çocuğun ruhunu, iyi örneklerle şekillendirerek onların inandıkları yolda yürüyen kişilik sahibi birer insan olarak yetişmelerine katkı sağlayacaktır. Çocuklar masalları dinlerken bir yandan da anlatılanları hayal eder. Bu durum çocuğun bilişsel ve duyuşsal gelişimine katkı sağlar. Unutmamak gerekir ki dünyada bütün buluşlar öncesinde birer hayalden ibaret olmuştur. Bu yüzden masallar çocukların yaratıcı düşünme becerilerini arttırmaktadır. Masallar içerikleri sayesinde çocuklara evrensel ve kültürel değerleri de kazandırmaktadır. İşin kısası masallar insanı özellikle çocukluk döneminden başlayarak hayata hazırlayan, içinde yaşadığı kültürel ortamda kendine güvenen bir birey olarak yetiştirme amacını taşıyan araçlardır. Bu yüzden masallar hem okunmalı hem de okutulmalıdır.

Masal yazmak için bazı kuralları bilmeniz gerekir. Eğer masal yazmak için ihtiyacınız olan kuralları bilerseniz, masal yazmak daha kolay bir hale gelecektir. Şimdi size örnek masal yazma adımlarını anlatacağım.

1. Masala başlarken "bir varmış bir yokmuş" ya da "evvel zaman içinde." diye tekerlemeler ile başlayın.

2. Daha sonra masaldaki iyi ve kötü kahramanları belirleyin. Diğer yan kahramanları da belirlemeyi unutmayın.

3. Masalınızda neyi anlatacağınızı belirleyin. Yani masalın konusunu belirleyin. Masaldaki sorunu ya da problemi belirleyin.

4. Bu problemi nasıl çözeceğinize karar verin.

5. En sonda ise iyi dileklerde bulunarak masalınıza son verin.

Bir masal 5 aşamadan oluşur. Siz de bir masal yazmak istiyorsanız bu 5 aşamayı uygulamanız gerekir. Bunlar;

1) Hazırlık Aşaması

- Masal konusunu ve temayı belirleme.
- Masalda yer alan karakterlerin (kişileri ve hayvanları) özelliklerini belirleme.

2) Planlama Aşaması

- Olaylar planlaması yapılır, serim, düğüm, çözüm, dilek bölümleri belirlenir.

3) Taslak Metni Oluşturma Aşaması

- Plana uyararak masal metnini yazma.
- Olağanüstü kişileri ve unsurları kullanma.
- Dilek bölümünü yazma.

4) Metni Düzeltme ve Geliştirme Aşaması

- Metnin tutarlı olup olmadığını gözden geçirme.
- Anlatım bozukluklarını kontrol edip düzeltme.

Yazım ve noktalama hatalarını kontrol edip düzeltme.

5) Masalı Paylaşma Aşaması

Yazılan masalı çeşitli mecralarda paylaşma.

İşin edebi kısmı olan masal bölümlerini de dikkate almanız gerekir.

Masallar beş bölümden oluşur. Bunlar; döşeme, serim, düğüm, çözüm ve dilek bölümleridir.

Döşeme: "Bir varmış bir yokmuş" gibi kalıplaşmış sözler veya tekerlemeler kullanılarak dinleyicinin dikkati çekilir.

Serim: Yer belirtilerek masalda geçen kişiler tanıtılır. Örneğin "Bir zamanlar peri dünyasında..." gibi.

Düğüm: Olaylar gelişir, problem belirlenir ve

iyilerle kötüler birbirinden iyice ayrılır. Merak duygusu işlenerek olaylar detaylandırılır.

Çözüm: Problemin belli olduğu ve olayların geliştiği düğüm aşamasından sonra çözüm bölümünde sorunlar çözülür. Yani iyiler kazanır ve kötüler cezalandırılır.

Dilek: Masalın sonunda iyi dilekler söylenir. Örneğin "Ve sonra sonsuza kadar mutlu yaşamışlar..." gibi kalıplaşmış sözler kullanılır

Masalın en büyük özelliği hem okurken hem de yazarken kullandığımız hayal gücüdür.

Şimdi ise masalın bazı dikkat etmemiz gereken noktalarına geçelim.

1) Masalları oluştururken sözcük ve konu seçimimiz çocuklarımızın yaş grubuna uygun olmalıdır. Masala ritmik bir tekerlemeyle başlamak her zaman çocukların ilgisini çeker. Giriş tekerlemesi hayal dünyasının kapılarını aralar.

2) Çocuklar masallardaki ilginç eşyalara, bitkilere ve hayvanlara bayılırlar. Hayvanlara tuhaf özellikler yükleyin.

3) Hiçbir masalda fiziksel ve/veya psikolojik şiddet içeren, şiddeti olumlayan hiçbir ifadeye yer vermeyin. Kahramanlarınızdan bazıları kötü, korkunç, acımasız olabilir ama bunları anlatırken bile şiddetten uzak durun. Masalın sonunda bu kötü karakterleri cezalandırmak gerekebilir. Yine de öldürmeyin onları, yakıp yıkmayın. Kılıçla, tüfekte, kanla değil, akıl, vicdan ve bilgiyle yol gösterin o karaktere. Kısacası masalınızda şiddet olmasın. Hiçbir masalda, ötekileştiren, dışlayan, ayırıştırıcı sözcükler, anlatımlar, konular olmasın.

Gerek çocuk gerek yetişkin masalların hepimize oldukça fazla faydaları vardır. Masallar hepimizin hayatının bir parçası olması gereken edebi ürünlerdir.

Naz Arslan

Dilek Çiçeği

Bir varmış bir yokmuş, uzak ve bütün yıl karın yağdığı bir ülkede küçük bir kulübede ailesiyle yaşayan bir kız varmış. Bu kız dışarıya ilk çıktığından ve annesi ona yıldızları anlattığından beri gökyüzünde yıldızları ararmış ama bulamazmış çünkü yaşadığı kasabada sürekli kar yağdığından yıldızlar hiç gözükmezmiş. Abisi de onun gibi yıldızları çok merak edermiş ama o yürüyemediği için yıldızların olduğu yerlere hiç gidememişler. Abisi geçirdiği bir kaza yüzünden yürüyemez olmuş ve tekerlekli sandalye ile gezermiş. Kız, abisi için hep çok üzülürmüş ve bir gün ona yıldızları getireceğine söz vermiş, üstüne kalın kıyafetlerini giymiş ve içine yemek koyduğu sepeti de yanına alıp yıldızları aramaya gitmiş. Kız uzun yollar boyunca gitmiş ve tüm yemeği bittiğinde, yorulduğunda ve akşam olmaya başladığında bir tepeye çıkmış ve oraya oturup biraz dinlenmeye karar vermiş. Kız yorgunlukla uyuya kalmış ve kalktığında gece yarısıymış. Gözünü açtığında bir de ne görsün. Karşısında sayamayacağı kadar yıldız varmış. Kız heyecanlı heyecanla gökyüzüne bakarken içinden "Yıldızlar gerçekten böyle mi görünüyorlar." diye geçirmiş. Kız tıpkı büyülenmiş gibi yıldızları izlerken aklına abisi gelmiş. Bu yıldızları ona da göstermek istiyormuş. Yıldızlar kıza o kadar yakınmış ki sanki elini uzatsa dokunacakmış. Kız merak edip elini gökyüzüne uzatmış ve elinin yıldızlardan birine değmesiyle şaşırarak geriye çekilmiş. Yerde duran içi boş yemek sepetini koluna takmış ve tekrar yıldızlardan birini eline almayı denemiş. Ve başardığında gerçekten de elinde bir yıldız tuttuğuna inanamamış. Heyecandan kalbi pırpır olmuş. Sanki her an elinden kaybolacak bir sihirmiş gibi gelmiş. Kız korkuyla yıldızı sepetine koymuş ve kaybolmadığında çok sevinmiş. Sepetine sığacak

kadar yıldızı topladığında yıldızları abisine götürmek için kardaki ayak izlerini takip ederek evine geri dönmüş.

Ama o an şunu düşünmüş, yıldızlar gökyüzünde güzelmiş ve sepette dururken pek anlamı kalmamış. Bir süre düşünmüş ve aklına gelen fikirle sepetteki yıldızları alıp hepsini evin yakınındaki ağaca bağlamış. Artık hepsi yukarıdan bakıldığında gökyüzünde gibi duruyormuş. Kız koşarak abisinin yanına gitmiş ve ona yıldızları getirdiğini söylemiş. Abisi bunu duyduğunda çok heyecanlanmış. Kız abisini tekerlekli sandalyesinden tutarak yıldızlı ağacın altına götürmüş. Yıldızlı ağacın etrafında ateş böcekleri uçuşuyordu. Cırcır böcekleri, kuş sesleri ve rüzgâr bu harika manzaralı doğa yapbozunun son parçaları gibi duruyordu. Kızın abisi bu manzarayı ve yıldızları görünce büyülenmiş gibi yıldızlara bakmış ve çok mutlu olmuş. Hatta o kadar sevinmiş ki mutluluktan ağlayıvermiş. Gözyaşları yıldız ağacının toprağına karışınca ortaya bir dilek çiçeği çıkmış. Işıltılı renklerle açan bu çiçek dilek çiçeği konuşmaya başlamış.

"Dileyin benden ne dilerseniz." Demiş.

İki kardeş sevinç içinde birbirlerine bakışmışlar. Kız sevinç içinde kekeleyerek

"Ben rengarenk o ışıktan bir elbise ve galakside dans etmek istiyorum." Demiş

Kızın sözleri biter bitmez üzerinde rengarenk ışıktan bir elbise oluşmuş ve yıldız ağacındaki yıldızlar da bir ışık yağmuru gibi ağaçtan düşmeye başlamış. Toprakla buluşan her yıldız damlası gökyüzüne uzanan bir yola dönüşmüş. Bu yol piyano taşlarına benziyormuş. Gözlerine inanamayan kız gözleri dolu bir şekilde abisine bakmış. Kuşlar gibi hayat dolu cıvıltılı bir sesle

“Hadi sen de bir dilek dilemelisin. “Demiş.

Gördüklerini inanamayan abisi kısa bir tereddüitten sonra.

“Ben de ben de demiş yürümek istiyorum.” Demiş.

Sözleri biter bitmez ayaklarını hissetmeye başlamış. Kız hemen abisinin yanına koşmuş karşısına geçip iki elini uzatmış. Kız kardeşinin verdiği cesaretle kız kardeşinin ellerinden tutup doğrulmuş. Gördükleri inanamayan kız sevinçle abisine sarılmış.

“Hadi vakit kaybetmeyelim. Hayallerimizi gerçekleştirme zamanı yıldızlara yürüyelim, gökyüzünde yıldızlarla beraber dans edelim” Demiş.

İki kardeş piyano taşlarına benzeyen yola ilk adımlarını atar atmaz bir müzik duymaya başlamışlar El ele tutuşan bu iki kardeş ilk adımlarını atmışlar sonra yürümüşler sonra çocuksu sevinçle koşmaya başlamışlar. Gökyüzüne ulaştıklarında galaksi bir orkestraya dönüşmüş ve iki kardeş duydukları en güzel beste olan bu yıldız senfonisinin eşliğinde sevinç gözyaşları ile dans etmişler. Döktükleri her gözyaşı bir dilek çiçeğine dönüşmüş. Kokusunu bebeklerden ışığını çocukların gözlerinin ışıltısından alan bu dilek çiçeği bütün çocuklar için dünyanın karanlık yüzünü aydınlatmaya başlamış.

Ezel Kızılhan

NEPENTHE

En az benim kadar mücadele etmeyi bilen birine ihtiyacım var ayakta kalmanın fazla ağır geldiği günlerde ayaklarımı kucağında tutmaya razı birine. Daha ben bile ne istediğimi bilmezken tam da ihtiyacım olanı veren biri. Konuşmasam bile beni anlayan istediğim bu işte

-Rupi Kaur'süt ve bal-

Nepenthe acı ve hüznün giderici ilaç, şifa çiçeği denirmiş bir nevi eski Yunancada. Vardır herkesin bir Nepenthesi. Yokluğunda kahreden varlığıyla sızlatan. Nepenthe ilacını içen kişinin ölümsüzlüğe kavuşacağına inanılmış, nerede görülmüş mutlu olup da gözü açık giden. İşte şu fani dünyada herkes birilerine sığınmak ister düştüğünde kaldıran bir el. Bazen bu el sadece kendimiz oluruz bazense bir arkadaş, kedi, köpek...Sadece gözlerine baktığımız birine bile sığınırız kendimizi buluruz o gözlerde. Mutluğumuzu, acımızı birlikte yaşadığımız bir omuz olur. Mısır da ilaç Yunancada terim bitki aleminde çokça çiçek demektir bizim sözlüğümüzde ise gözler demek olsun nepenthe. Bir gün sonsuzluğa gitmek adına kapanacak olsa da hep gökten bizi izleyen sığınağımız olsun. Nepenthemiz...

YAĞMUR ERBEN

Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî
Derki;

“Hâl ile öğüt veren, sözle
öğüt verenden iyidir.”

Betül Zarifoğlu ile Röportaj

Ayşe Naz İŞLEK

1-) İlham kaynaklarınız nelerdir?

Betül ZARİFOĞLU

- Ben genelde mizahi yazılar ve denemeler yazıyorum, bu anlamda hayattaki her şey ilham kaynağım olabiliyor. Çoğunlukla günlük yaşamın içindeki detaylar daha çok dikkatimi çekiyor.

Ayşe Naz İŞLEK

2-) Babanız hangi konularda yazmayı severdi, siz hangi konularda yazmayı seversiniz?

Betül ZARİFOĞLU

-Babamın eser vermediği dal yok sanırım. Şiir, deneme, mektup, roman, tiyatro eseri, radyo oyunları, hikâye, çocuklar için ve kendi tabiriyle "35 yaş üstü çocuklar" için masallar, çocuk şiirleri...

Benim cafcıf isimli dergide yayınlanan mizahi denemelerim ve 3lü seri halinde çıkan çocuk masallarım var şimdilik. Farklı alanlarda da çalışmalarım olsa da şu anlık yayınlanan bunlar.

Ayşe Naz İŞLEK

3-) Genç yazarlara tavsiye verecek olursanız bunlar ne olurdu?

Betül ZARİFOĞLU

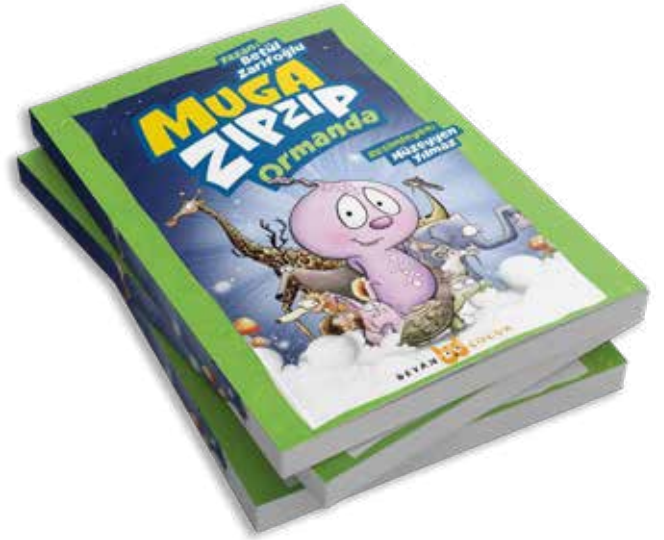
Genç yazarlara tavsiyelerim çok özel şeyler olmayacaktır. Ben zaten henüz kendi yazarlık serüvenimi rayına oturtabilmiş değilim. Ama genel olarak yazmanın ilk kuralının okumak olduğunu hatırlatabilirim.

Ayşe Naz İŞLEK

4-) Babanızın etkilendiği edebiyatçılar varsa kimlerdi?

Betül ZARİFOĞLU

Cahit Zarifoğlu döneminin şairleri genel olarak etkilendikleri şair ve yazarlardır ama en çok Necip Fâzıl Kısakürek yazıları ve eylem insanı yönüyle o dönemin tüm yazarlarını ve yazar adaylarını etkilemiştir.

Ayşe Naz İŞLEK

5-) Yazar Cahit Zarifoğlu nasıl biriydi?

Betül ZARİFOĞLU

-Özel bir baba, samimi bir Müslüman yazdıkları, yaşadıkları, düşündükleri birbiriyle çelişmeyen biri diyebilirim. Bir de eskilerin tabiriyle şair-i maderzat yani anadan doğma şair demek doğru olur.

Ayşe Naz İŞLEK

6-) Babanızın yazarlığına dair gözlemlerinizi nelerdir?

Betül ZARİFOĞLU

Çok yönlü bir yazar olması, birçok alanda eser vermiş olması hasebiyle çok geniş yelpazeli bir okuyucuya sahip. Kapalı tarzını kullandığı alanlar olduğu gibi, açık-net söylemleri de olan, derin bir yazar diyebilirim.

Ayşe Naz İŞLEK

7-) Babanızın size, hayata, yazarlığa dair verdiği öğütler varsa nelerdir?

Betül ZARİFOĞLU

-Bununla ilgili çok güzel bir notu var babamın. Bu benim için baba-evlat ilişkisi açısından da bir yazar olmaya çalışan bana da öncü olan bir küçük not diyebilirim. Beş ya da altı yaşımdayken bana Ağaçkakanlar kitabını imzalamış babam. O kitabın girişine yazdıkları benim için hem bir vasiyet hem de bir temenni anlamı taşır:

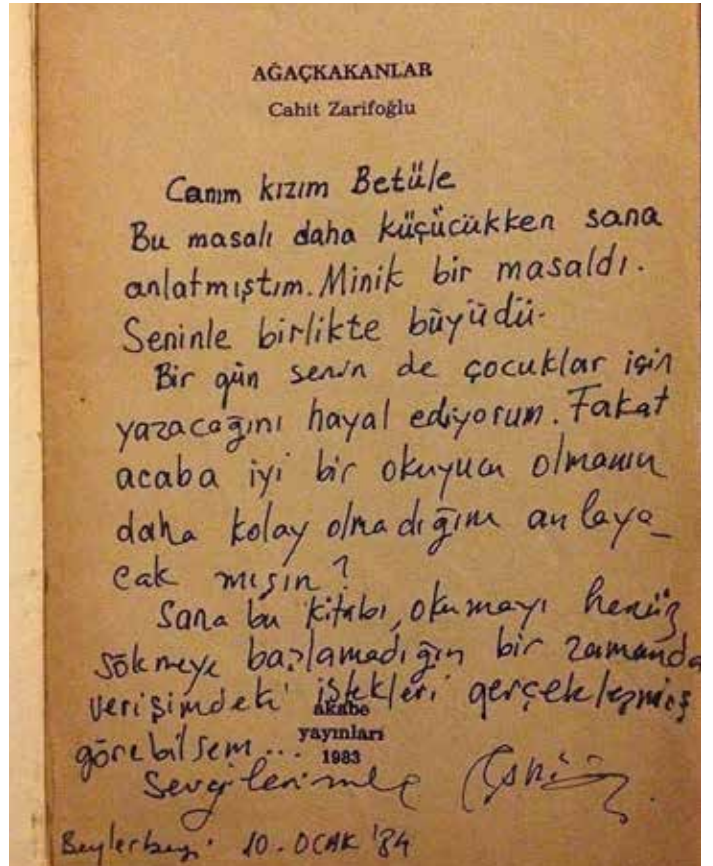
Altı çizili satırlar:
Cahit Zarifoğlu'nun Serçekuş'u
çocuk kitabından.

Çağdaş Bir Masal: Serçekuş

"Çağdaş masal" olarak tanımlanan Serçekuş, bir avcı ve küçük bir kuşun macerasını konu edinir. Alegorik bir anlatıma sahip olan Serçekuş, aynı zamanda fantastik bir şekilde kurgulanmıştır.

"Kaderleri yaratan Allah'ın kimi kiminle karşılaştıracağını, daha açık söyleyelim bize ne yazdıracağını da bilemeyiz."

"Güzelliği iyice kavramak ve başını kaçırmamak için erkenden uyan. Dünyayla çok işlerin olabilir. Ama onlara başlamadan önce bir pencereye yaklaş. Tepelere doğru bak. İşte gelincik tarlası orada."

YAŞADIĞIMIZ YERDEN NE KADAR MUTLUYUZ?

Akıldan başka her şey çoğaldıkça değerini kaybeder.

Günümüzde birçok hayvan türünün belli bir habitatta yaşaması gibi farklı kişilik ve vizyondaki birçok insanda belli bir toplum içinde yaşamını sürdürmektedir. Peki, biz bu farklı kişilikteki, kimi iyi kimi kötü, insanlarla bir arada yaşamaktan ne kadar mutluyuz?

Hayatta hepimizin bir amacı olduğuna inanırım ben. Önemli olan ise o amacı sadece kendi çıkarımız için değil bütün insanlığın ve doğanın yararı için kullanabilmektir. Ne yazık ki dünyada sadece kendi menfaati ve mutluluğu için yaşayan birçok insan vardır. Şimdi size bu kesim insanların bize ve doğaya verdiği zararlardan birkaç örnek vermek istiyorum. Günlük hayatta tükettiğimiz abur cuburları daha ucuza üretmek için her yıl binlerce arazideki palmiye ağaçları kullanılıyor. Orangutanlar ise bu ağaçlardaki meyveleri yediğinden ötürü palmiye üreticileri tarafından ezilerek veya vurularak vahşice öldürülüyorlar. Günümüzde maalesef orangutanlar nesli tükenmekte olan hayvan sınıfına girmiş bulunmakta. Ayrıca palm yağı üretmek için çalışan insanların durumu da oldukça içler acısı. Endonezya gibi ülkelerde çalışan bu insanların maaşı karınlarını doyurmaya bile yetmiyor ve buna bağlı olarak günden güne çocuk işçi sayısında da artış gerçekleşiyor. Vermek istediğim bir örnek daha var. İngiltere de bundan 400 yüz yıl önce kunduzlar kürkü için yok edilmeye başlanmış ve buna bağlı olarak sel baskınlarında bir artış gerçekleşmiş. Yüzlerce yıl sonra yapılan araştırmalara göre kunduzların ekosistemi iyileştirmeye, iklim değişikliğiyle mücadele ve sel riskini azaltmaya yönelik çalışmalarda doğaya katkı sağladığı gözlemlenmiş. Belli bir süre sonra kunduzlar bir çift olarak geri getirilmiş. Bu bir nevi mühendis hayvanlar sayesinde o bölgede sel baskını ve tarımda bir iyileşme gözlemlenmiş. Doğaya faydadan çok zarara neden olan biz insanların yaptığı daha birçok olay anlatılabilir. Kısaca insandan başka tüm canlıların doğaya ve bize faydası vardır. Bize verilen akli sadece bizim için kullanmak yerine keşke biraz da dünyanın iyiliği için kullansak. İşte benim yaşamak istediğim yer en başta bize verilen bu akli sadece kendisi için kullanan yani bencil insanların olmadığı

bir dünyadır. O insanların olmadığı yer neresi peki? İşte bu sorunun cevabı zor olmasına rağmen bence imkânsız değil. Birincisi eğitim ile bilime ulaşarak paranın tüm sorunları çözemeyeceğini insanlara öğretmekle başlanılabilir. Ancak bunu insanlara adapte etmek ve insanların bunu yaşam biçimi olarak kabullenmesi maalesef oldukça zor

Dünyayı çöplüğe çeviren bu çıkarıcı ve bencil kesimden başka çeşit çeşit insan var tabii. Şimdi ise size yüzeysel insan tipinden bahsetmek istiyorum. Biz insanlar nedense hep kendi kuyumuzu kendimiz kazıyoruz. Ne ekersen onu biçersin diye bir atasözünü size hatırlatmak isterim. Unutmayalım ki yaptığımız her iyi şey bize de iyilik olarak geri döner. Yüzeysel insanlarınsa bu umurunda değildir çünkü şuuru kapalı ve kişiliği tam oturmamış insan profilini oluşturur bu kesim. Örnek vermek gerekirse markalı ürünler giyince veya kullanınca kendini üst insan hisseden birçok insan var ya da bugün hayvan haklarını savunurken yarın gerçek kürk giyen de birçok insan var. Çıkar arayışında olan, lüks içinde yaşayan, yüksek binalara hapsolan ve beynini egosunun yönettiği insanlardan uzak kalıp huzurlu ve sağlıklı olmak için bazen kendi kabuğuma çekilip biz insanların zarar verdiği bitkilerin oluşturduğu bir adada yaşamak istediğimi hayal ederek ancak huzura kavuşabiliyorum. En azından bu adada mağaza diye çıldıran, her yere gökdelen yapmanın marifet olduğunu zanneden insanlarla yaşamak zorunda kalmam. Yani kara dünyadan kurtulup yeşil dünyaya kavuşmuş olurum belki. Bu adaya gelen küçük çocuklara doğa ve hayvanlardan bahsederek en azından kendi çapımda bir sonraki neslin daha berrak bir zihni olmasını da sağlayabilir ve en azından onları bir günlüğüne de olsa gerçek hayatla tanıştırebilirim.

Bazen hepimiz bu hayal dünyadan kurtulup kendimiz olmalıyız. Kısacası ben yukarıda belirttiğim insan tiplerinin yarattığı dünyada ve koyduğu kurallarda değil kurallarını doğanın koyduğu insanlarınsa bilimle doğaya katkı sağladığı bir dünyada yaşamak isterim.

Elif Nehir GENÇER

SUSKUNLUK

İçimde suskunluk yaz güneşimi
Bir avuç su bıraktım kalbimi
Bu zamansız yokluk kayboluş
Bitti derken bul beni

Yar kimseye benzemez
Gönül Birisini sever
Başka sevmeler boş
Başka zamanlar yalan
ilk nefes son nefes
Gönül başkasını bilmez

Sözlerimde ayrılık
Gece son demleri
Karanlık ve ışık
Gözyaşı esenliği
Çoğalan yalnızlık
Arındıran huzur
Buldum derken bırakma ellerimi

Yar kimseye benzemez
Gönül Birisini sever
Başka sevmeler boş
Başka zamanlar yalan
ilk nefes son nefes
Gönül başkasını bilmez
Gönül başkasını bilmez

Hakan Tuğrul

BEN VE KOCA DÜNYA

Her damlasında arındığımız yağmur...Her şey bizi yüzüstü bıraktığında üzerimizden geçen mevsimler...

Göklerdeki mavidir huzur. Güvende olduğumuz yerdir sığınmak. Sırtımızı yasladığımız duvardır benliğimiz. Toprağın rengiyle doğup göğün rengiyle son bulacağımız şu dünyada duygularımıza sığınmaktan başka ne gelebilir elimizden.

Yüzümüzü gökyüzüne çevirdiğinde ruhumuzu teselli eden rüzgâr, bulutlar, çiçek kokuları, toprak kokusu ve kuşlar... Ve sonra karanlıklarımıza çare olan gün ışığı . Nihayetinde kalkıp yürümek. Yıldızlı bir gecede denizin kenarında yalın ayaklarına vuran dalgalarla yürümek. Hissetmek kendini, hatırlamak bir kez daha öz benliğini. İyi gelir yürümek çoğu zaman insana. Yürüdükçe yeşeren ruh, dağılan bulutlar, yeniden başlangıçlar, yollar eklemek umuduna adımlarının yol olması ve her yolun sonunda kendine ulaşmak. Bir rastlantıydı benimkisi o ihtiyar ile eski kaderine terkedilmiş kilisenin önünde oturmak gözlerine bakıp geleceğimi görmek. O gözlerde hatırladım bir kez daha herkesi her şeyi topraktan gelip toprağa gidecek olduğumuzu. Yaşamak istedim sadece kendimi hissederek yaşamak. Bugün olup yarın belki de olmayacağım şu dünyada kendime sığındım kendime barındım.

Yağmur Erben

SOĞUK DENEY

17. Gün

-Efendim denekte hala bir belirti yok.

Düz ama sert bir tonla yanıt verdi

-Pes edene kadar çıkarmayın.

-Ama efendi-

-Aması yok. Şimdiye kadarkiler bir hafta bile dayanamamıştı. Bu normal bir durum değil.

Derin bir iç çekti ve devam etti.

-Aynı odada uykusuzluğa ve yalnızlığa dayanması mümkün değil. İllaki pes edecektir.

-Bu gidişle kendine zarar verecek. Burada durmamız lazım. Deneye son vermemiz lazım.

Birkaç adım attı, ayakkabıları soğuk taş zeminde ses çıkardı. Etraf boş olduğundan yankı yapıyordu. Masasına oturdu. Kameralardan onu izlemeye başladı.

-Bu duruma alışkın gibi görünüyor. Kendine zarar vermeyecektir.

-Nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz?

-Beni ona götür, dedi aniden yerinden kalkarak. Onunla yüz yüze konuşmak istiyordu

Uzun ve karanlık koridorda ilerlediler. Kendi ayak sesleri dışında çıt yoktu. Dışarıya göre içerisi daha soğuktu. Sanki kar ağaçlara değil içeri yağmıştı.

Şimdi odanın önündeydi. 312 numaralı odanın önünde. İçeriden ses gelmiyordu. Kameralardan görüldüğü kadarıyla aynı köşede saatlerce oturuyordu.

Deneklere uyumamaları için belirli sürelerle gaz veriliyordu. Ama ona bir süredir gaz verilmemesine rağmen hala uyumuyordu. Adam kapıyı tıklatmadan odaya girdi. Denek kafasını bile oynatmadı. Aynı pozisyonda hafif sallanıyordu.

-Ne zaman pes edeceksin?

...

-Bu deneye neden ısrarla dahil olmak istedin?

Sallanmayı kesti. Hafif başını kaldırdı. Gözünü kapattı. Sonra döndü ve konuşmaya başladı:

-Buradan çıkmayacağım

Adamın gözleri büyüdü. Biraz ürküyordu. Ondan mı yoksa ortamdan mı bilemedi. Tekrar etti.

-Buradan çıkmayacağım.

Diğer denekler tam tersine çıkmak için yalvarmıştı. Kendine zarar vermeye çalışanlar olmuştu. Çıktıktan sonra tekrar uyumaları uzun sürmüştü ve kendine gelemeyenler olmuştu. Ama onda hala belirti yoktu ve kalmakta kararlıydı. Bu deneye de kendisi dahil olmak istemişti

-Sen çıkmazsan ben seni çıkartırım.

Önüne döndü ve sırtıttı:

-Neden? Buradayken kendime zarar vermemden mi korkuyorsun?

Biraz daha doğruldu. Artık oturur vaziyetteydi. Loş ışıkta yüzü daha iyi seçiliyordu. Zaten teni soluktu. Sanki hiç dışarı çıkmamış gibi. Ama şimdi, daha da soluktu. Devam etti:

-Yoksa sana zarar vermemden mi?

-Normal bir insan buna dayanamaz. Nasıl bir şeysin bilmiyorum ama artık durmamız lazım.

-Merak ediyorsan kendinde deneyebilirsin. Nede olsa ikimizde aynıyız dimi?

Kaşlarını çattı. Duydukları kafasında tekrar etti.

-Neden bu deneyi devam ettirdin? İnsanların dayanamayıp vahşileşmesini görmek için mi? Ayağa kalktı ve adama yaklaştı.

-Yoksa intikam için mi?

Nefesi hızlanamaya başlamıştı. Çünkü kalbi artık normalden daha hızlı atıyordu. Kravatını bollattı. Bu her kimse gerçekten normal değildi. Deneyden sonra mı böyle olmuştu bilmiyordu: Ama buna bir son vermesi gerektiğini iyi biliyordu.

GİDİYORUZ

-Hastaneye yatırılacaksın. Daha kötü olmadan.

Ayağıyla ritmik bir ses çıkarmaya başladı.

-Ne çabuk unuttun beni. Hatırlamıyor musun?

Zihninin en derinlerine inmeye çalıştı adam. Hayır onu hiçbir şekilde hatırlamıyordu. Boğazını temizledi.

-Hayır

-Hadi ama yapma böyle. Cici babamı hatırlamıyor musun?

Adam bir adım geriledi. Kafasına bir ağırlık saplanmıştı. Çok kısa bir an geldi gözünün önüne.

Küçüktü. Soğuk bir odadaydı. Etrafta sadece masa ve bir sandalye vardı. Sonra bir adam geldi ve her günkü yaptığı gibi kollarındaki bantları sertçe çıkardı. Canı yanmıştı ama ses etmemişti. Adam yemeği masaya koydu ve yarım saatin var diyerek odadan çıktı. Çocuk biliyordu. Yemek yedikten sonra uyarıcı gazı soluyacak ve uyumamaya devam edecekti.

-Bu deneyi ben başlattım sen devam ettin. Ama ben bitireceğim.

Şokunun etkisini atlatabileirdi. Çıkıp gitmek istiyordu. Ama şimdi anlıyordu, onun neden ısrarla burada kalmak istediği. Dediklerini düşündü. Bu deneyi devam ettirmesinin nedeni, kendi yaşadıklarının intikamını almak için miydi?

-Bu kadarı yeter. Ya burayı terk edersin ya da burada ölümü beklersin

-Aynı küçükken ki gibi. Sende aynı benim gibisin.

Daha fazla dayanamadı ve kapıya yöneldi. Onu hatırlamıştı ve o lanet zamanları. Gözleri derin bir mavîye çaldı. Bilmezlikten gelmek daha iyiydi. Kapıyı açtığı gibi çıktı. Madem o bitirecekti, o zaman ölene kadar orada kalmalı diye düşündü.

ELİF ÇELİK

İşte Geldik Gidiyoruz.
İşte geldik gidiyoruz,
Nefes çölü kalplerden daha kurak,
Dünyada vicdana dair kül bile...
Yarattığımız bu distopyaya ait olamadan
İşte geldik gidiyoruz.
Gülmek için yaratılan gözlerde yaş,
Sevmek için yaratılan kalp bomboş,
Umut kendini tutan sarhoş,
İşte geldik gidiyoruz.
Yok var,
Var yok,
Hiçlikte sonsuz...

ECE CANDAN UZUNER

Charlie Mackesy'nin bütün dünyada 8 milyondan fazla satan Çocuk, Köstebek, Tilki ve At The Boy, The Mole, The Fox and The Horse isimli kitabının aynı ismi taşıyan animasyon uyarlaması 2023 En İyi Kısa Animasyon Film dalında Oscar'a layık görüldü.

MASUM SEVİNÇ ÇOCUK, KÖSTEBEK, TILKI VE AT

Hikâye, bizi içimizdeki saf çocuğa duygusal bir yolculuğa çıkartıyor...

Hepimiz farklıyız, farklılıklarımızla fark yaratırız. İşte tam da bu anda bizi birleştiren şeydir: Sevgi.

İster biz ister hikâyelerimiz farklı olsun, bizi duygular bağlar. Ortak hissettiğimiz sevginin bizi kenetlediğini, aynı amaç uğruna birlik olmanın önemini hissediyoruz, çünkü "Birlikten kuvvet doğar..."

Hem kitap hem animasyon olarak karşımıza çıkan bu hikâye, çok popüler olmakla beraber bize en saf duygularımızı, nezaket, dostluk, cesaret

ve umudumuzu, unuttuğumuz benliğimizi sorgulatıyor:

"Büyüyünce ne olmak istiyorsun?"

"Nazik..."

7'den 70'e uzanan bu kurgu, hayatımızın en derininden, duygu ve hareketlerimizden, kısa bir kesit sunuyor. Film hali karşımıza kısa bir animasyon olarak, biraz da macera katılarak bizi uzun bir yola çıkartıyor. Yürüyoruz yürüyoruz, hedefimize yaklaşmaya çalışırken yeni kişiliklerle de karşılaşılıyor, onlara eşlik ediyoruz.

Ana kurgumuz ise ödüllü yazar Charles Mackesy'nin bir kitabı olarak önümüze

çıkıyor. Özsaygı ve özgüven konularını anlaşılır anlatmaya çalışan yazar, aynı zamanda öğütler vererek adeta içimize işliyor.

Öğütlerinden ilki ise nezaketi, başkalarına gösterdiği kadar insanın kendisine de göstermesi gerektiği, kendimizi en iyi kendimizin bileceğine dair mesajını yazar şu sözleriyle veriyor:

"Kibarlığı hiçbir şey yenemez.",

"Bu çok tuhaf... Kendimizi sadece dıştan görüyoruz ama hemen hemen her şey içerde oluyor..."

Asla kendinden vazgeçme, kendin olduğun gibi önemli ve değerlisin mesajını açıkça bize yansıtan

bu filmde, "en başta kendinden korkmamalısın" düşüncesini alt mesaj olarak;

"Dahaazkorksaydıkne olurdu? Düşünsene..."

"Tanıdığım yaşlı köstebeklerin çoğu, hayallerinden daha çok korkularını dinledikleri için pişmanlar..." sözleriyle yansıtıyor.

Yazar size öğütler verirken bir yandan da hikâyenin tatlı mutluluğunu yaşamanıza engel olmuyor. Filmdeki ana karakter çocuğumuz, film sizi "evinizde" ve rahat hissetmenizi sağlarken "ev"i şöyle tanımlıyor: "Bana kalırsa ev sıcacık bir yerdir ve nazik, ışık dolu." ama "Zaman zaman herkes kaybolduğunu düşünür."

Bu sözlerden sonra ben de filmde şu sözü eklemek isterim: "Kötü şeyler üst üste geldiğinde yakınında en sevdiğin ne varsa ona odaklan." belki evinin yolunu bulmana yardım eder, bir insan, bir eşya, bir duygu...

Öğütlerin ana planda olduğu bu filmde klasik öğütlerden de vazgeçilmemiş: "Dürüst olmak ilgi çekicidir."

Aynı zamanda çok etkili, filme damga vuran sözleri de unutmamalı: "Şimdiye kadar söylediğiniz en cesurca şey neydi?" "Yardım et."

Asla sıkılmayacağınız bu kısa animasyon sizi "suluboya" tadında naif, yoğun duygulu ama sorgulatacak bir yolculuğa çıkarıyor. Hayatında keşistikleriyle zaman zaman "birlik" olacağını ve zamanı gelince de hayatından çıkacaklarını, ama en sonunda senle kalanın sen olduğunu, hayattaki farklılığını ve kattıklarını, tekrardan ve işte bu yüzden, kendinden korkmaman gerektiğini (belki de burada şu sözlerini eklemeliyim: "En büyük özgürlüklerimizden biri olaylara verdiğimiz tepkilerdir"), ne kadar değerli olduğunu unutmamamı hatırlatıyor, ve şunları da ekliyor:

"Hayat bazen zordur, sevildiğini bil yeter"

DEFNE KARMEN AĞCA

GİDİYORUZ

Seni severken kaybolduğum
yolları

Seni bulduğumda vazgeçtiğim
şansları

Şimdi geri verseler seni bana
Arar mıydım gözlerimde yağmur
hatıraları

Peki sen söyler miydin
gözlerimde yağmur sözlerini

Yine durduramaz mıydın suskun
beni

Görmez miydin içimde tozlu,
sersem sisi

Unutur muydun gri bir kasvetin
içinde gözlerimi

Ve sendeki gülüşlerin bendeki
yansıması: düşüşlerim

Senin kalbindeki soğukluğun
boyunu bükük sıcaklığı:
umutlarımın poyrazı

Külleri uçuşan aşkın kıvılcımı
yüzüme değer saçlarım rüzgâr
İşte o an, o poyraz yeni bir
aşkı alevlendirir

İçinde ne sen olur ne ben

Yıkık kalbin hatırasını kim
sevebilir

ECE CANDAN UZUNER

YAZARLIĞIN PUSULASI

Yazılan kitapları okurken bu kitapların nasıl yazıldığını ve yazarların nasıl bir yol izlediğini birçoğumuz merak ederiz. Amerika'nın en önemli bilimkurgu yazarlarından biri olarak tanınan Ursula K. Le Guin'in yazmış olduğu "Dümeni Yaraticılığa KırmaK" adlı kitabında yazı yazmak isteyen ve yazarlığın sırlarını öğrenmek isteyenlere bir rota belirliyor. Kitapta alıştırma ve küçük ipuçlarıyla, bazen de dünya edebiyatından klasiklerle öğrenilen bilgilerin pekişmesini sağlıyor. Modern çağda yazı yazmanın zorluklarını da ele alan bu kitap birçok kişi için yol gösterici olmaktadır.

Dilinsesi, her şeyin başladığı yerdir. Bir cümleyi sınamanın yolu, kulağa düzgün geliyor mu diye sormaktır. Dilin temel unsurları fizikseldir. Bir anlatı cümlesinin en önemli vasfı, bir sonraki cümleye geçişi sağlamak, hikâyenin akışını mümkün kılmaktadır. Yazdığımız düzyazının ritmini hissedip kontrol etmenin başlıca yolu da metni dinleyip duymaktır. Cümlede noktalama işaretlerinin de önemli bir yeri vardır. Noktalama

işaretleri, bir okuyucuya yazdıklarımızı nasıl duyacağını söyler. Noktalama işaretleri cümlelerin kulağa nasıl geldiğini göstererek, nerede durup dinleneceğimizi belirterek cümleyi kavramayı ve duyguları anlamayı sağlar. Dikkatsizce kullanılan noktalama işaretleri, yazılı bir cümleyi belirsiz ve çirkin bir hale getirir. Akıllıca seçilen noktalamalar ise metnin akışını netleştirmektedir. Yazılan cümleler tutarlı olmalıdır. İyi anlatıların çoğunda, özellikle de uzun anlatılarda, nefesimizi tutmamızı, gözyaşlarına boğulmamızı ve daha sonra ne olacak merakıyla hemen bir sonraki sayfayı çevirmemizi sağlayan şey, kelimelerin göz kamaştırıcı etkisinden ziyade, hep birlikte çalışan sesler, ritimler, zaman ve mekân, diyalog ve hislerdir. Düz yazının ritmi cümlelerin uzunluğuna bağlıdır. Aynı ayrı veya arka arkaya kullanılan çok kısa cümleler, doğru yerde oldukça etkili olabilir. Cümlede kullanılacak kelimenin doğru anlamda kullanılması da önemlidir. Doğru anlamda kullanılmazsa cümlelerin akışını bozabilir. Tekrarlar, herhangi bir kelimeyi gereksiz yere vurgulayarak çok sık kullanıldığında tuhaf kaçabilir. Düzyazı ritimleri genellikle gizli veya belirsizdir. Uzun veya kapsamlı olabilir. Cümlede sıfat ve zarf kullanımı da önemlidir. Sıfatlar ve zarflar; zenginleştirici, iyi ve besleyicidir. Renk, hayat ve samimiyet katar. Zarfın belirteceği özellik, fiilin kendisine eklendiğinde ve sıfatın tamamladığı nitelik, ismin içine konulduğunda metin daha pürüzsüz, daha yoğun ve canlı olur. Anlatının sürekli zamanını değiştirmek okuyucunun o anda hangi zamanda olduğumuzu veya olabileceğimizi bilememesine yol açabilir. Bu yüzden anlatının zamanıyla çok oynanmamalıdır. Bakış açısı, hikâyeyi kimin anlattığına ve bu kişilerin hikâyeyle bağının ne olduğuyla ilgili olduğu için doğru kullanılması önemlidir. Bakış açısı değiştirilirken dikkat edilmelidir. Roman denen şeyi muhteşem kılanlardan biri de çoksesli olmasıdır. Romanda her türlü insan düşünür, hisseder ve konuşur bu yüzden bu muazzam psikolojik çeşitlilik de bu edebi türün canlılığının ve güzelliğinin bir parçasıdır. Bunu başarmak için yazarın yetenekli olması gerekmez. Karakterlerini, söylemek veya duymak istedikleri şeyler için sözcü olarak kullanırlar. Cümlede gereksiz betimlemelere

yer verilmemelidir. Betimlemeye her şeyi dâhil etmeye çalışmamalıyız.

Kısacası Ursula K. Le Guin kitapta yazı yazarken dikkat edilmesi gereken çok önemli noktalara değinmiş ve örneklerle anlaşılmasını sağlamıştır. Bu kitabıyla yazı yazmak isteyenlere bir kılavuz olmuştur.

Kitaptan Alıntılar

Beceri, nasıl yapılacağını bildiğiniz şeydir. Yazı alanındaki beceri, sizi yazmak istediğiniz şeyleri yazabilmeniz için özgürleştirir.

(Sayfa 10)

Zanaat, sanatı mümkün kılar.

(Sayfa 11)

Hikâye, değişimin ta kendisidir.

(Sayfa 12)

İyi bir yazar, tıpkı iyi bir okur gibi, metni zihninde duyar. Genellikle düzyazıları sessizce okuruz, ancak pek çok okurun metni duyan keskin bir iç kulağı vardır.(Sayfa 17)

Ahlak ve dilbilgisi, birbirine bağlıdır. İnsan kelimelerle yaşar.

(Sayfa 27)

Bir cümlemin anlatıdaki esas görevi bir sonraki cümleye giden yolu açmaktır.(Sayfa 33)

Cümlemin parçalarının bir araya gelmesi için tek bir iyi yol var ve sizin yazar olarak işiniz bu yolu bulmak.

(Sayfa 34)

Her cümlemin kendi ritmi vardır ki, bu da eserin tamamındaki ritmin parçasıdır. Ritim, şarkının akmasını, atın dörtnala koşmasını, hikâyenin sürüp gitmesini sağlar.(Sayfa 35)

Dilinizin pastanesinde aklınızın erebileceğinden çok çeşit bulunabilir, ancak düzyazı anlatıları, hele ki uzun mesafe ilerleyeceklerse, yağdan çok kas geliştirmeye ihtiyaç duyar.

(Sayfa 54)

Kelimenin etrafında beyaz bir boşluk, sesin etrafında da sessizlik olmalıdır.(Sayfa 122)

Mustafa Emir ALTIPARMAK

SUSKUNLUK

Seçtiğin yol ve adımların senin kim olduğunı anlamana yardım eder...

Aslında hiçbir şey yok olmaz. Sadece ışıklar söner. Her şey aslına döner...

İyi miydi? Kötü müydü? Yoksa tam bir yokluk hali miydi? Suskunluk neydi ki Ses salatasının bitmesi misali yoksa gönüllerin boşluğu muydu? Bana kalırsa suskunluk seslere bağlı değildi. Gönüllere bağlıydı. Neden mi? Asıl suskunluk konuşulacak lafın olmayıştı çünkü paylaşılacak, güllüşülecek bir şeylerin varsa orada suskunluk aynı sürü liderini gören yabancı kurtmuşçasına kaçır. Sessizlik ve suskunluk farklı şeylerdi. Sessizlik insanı mutlu edebilir. İletişim devam ederdi boş sözlere lüzum kalmazdı ancak suskunluk

Bir insanla konuşurken güya bülbül gibi şakırız ancak konuşmalar suskunsa ne olacak? Manasız ses kalabalığından başka bir şey değil. Gönül mektubun olduğu zaman "Suskunluk" biter sese ihtiyaç duymadan her an konuşabilir, iletişim kurabilirsin.

Bir insanla konuşamazsın bazen birbirine bakar durursun iki ihtimal olur iste tam o sırada. Gönül mektubun varsa anlatırsın bakışla anlatacağın ne varsa. Bakışlar insanı en güzel anlatan, insanın el kitabı değil midir zaten?

Ancak eğer yoksa gönül mektubun geçmiş ola işte orada suskunluk vardır. İnsanın el kitabı silinmez mi gözlerinden tek tek? Ancak o suskunlukta farklıdır bazen. Gönül mektubunu saklayanlar ve göstermeyi bilmeyenler.

Bilmeyenler için hayat daha kolaydır saklayanlardan ancak hiddeti çoktur dünyaya.

MÜGE AKAY

TAŞINDA YOSUN OLAYIM

Bütün suskun denizlerin sesi Kız Kulesi ve İstanbul, denizlerin en güzeli... Lâkin yorulmuş... Gözlerinin etrafındaki çizgiler iyice belirginleşmiş... Yine de, güzelliğinden hiçbir şey kaybetmemiş... Özellikle denizi... Aynı hâlâ sesi, yüreği... Oturduğum vakit karşısına selamını eksik etmedi yine Kız Kulesi. Gülümseyerek "Hoş geldin" dedi. Deniz eksik kalır mı? O da sıcacık sesini duyurdu. Isıttı içimi. Martılarda elimdeki simidin kokusunu almış olacaklar ki bulutların asfaltından dalgalara kanat çırpmaya başladılar. O an, şu dizeler beliriverdi aklımda "Etrafı okşuyor Mayıs'ın taze rüzgârı, karşımda köhne Üsküdar'ın dost ışıkları. "Narin Kız Kulesi'yle, simit için kavga eden martılarıyla, en önemlisi de denizinin köpük köpük gülümseyen dalgalarıyla... Her şeyiyle, her şekliyle dost...

Bunları düşünürken, dalıp gitmişim hatıralara. Zaten deniz de onlara eşlik etmemiş miydi? Hayallerimi salmıştım dalgalarına ağlarla, düşlerimi bırakmıştım ona. O da bunun farkındaydı. Tanıdık bir edayla uyandırdı, sordu içimi titreten sesiyle. "İster misin anlatmak derdini?" Dert derken öyle bir iç çekmiştik ionunda bir derdi olmalı diye düşünmeden edemedim. Daha bir dertlendim iç çekişiyle. İçindeki hüznü tarif et deseler o an "Küçük bir çocuğun zar zor aldığı, yemeye bile kıyamadığı şekerini üzüntü tozu dökülmüş kaldırırma düşürmesi gibi" derdim. Sonra ona sordum. "Peki ya senin derdin ne?" diye. Denizin gözyaşları dökülmeye başladı bulutlardan. Ağlaması yeterince üzmüyormuş

gibi sanki ağlaması yeterince üzmüyormuş gibi, cevabı beni hepten viran eyledi. "Vurgunum!" dedi.

"Kime?" dedim, cevap verdi. "İstanbul'un ezeli sevgilisi, Kız Kulesi." Anladım ki denize olan aşkım çaresizlikten ibaretti. İmkânsızdık biz, hayattayken üstelik. Bunun için yardım etmeliydim. Benim mutsuzluğum ona mutluluk olmalıydı. Mutluluğum mutluluğunun eş anlamlısıydı. "Söyle!" dedim. "Söylemezsen zaman akar boş yere, onsuzluk bakar ardından üzüntüyle. "Söyleyemezmiş, Kız Kulesi'nin gönlünü yalnızca İstanbul almış. Başkasına ölse bakmazmış. Yalnız ay şahitmiş denizin karşılıksız aşkına. Lacivert gecelerde, solgun günlerde...

Sustum... Bülbülleri kıskandıran sesiyle, suskunluğu bozmak istercesine bir şarkı söylemeye başladı. O, şarkısını Kız Kulesi'ne armağan etse de, üzerime alındım. İçimde hüznle karıştı huzur. Hem hüzündü bende deniz hem de huzur. Tüm bu düşünceleri bir kenara bırakıp, şarkısına eşlik etmeye başladım. Anladım ki o an, deniz değilmiş âşık olduğum, onun vazgeçilemez sesiymiş. Sesinde hem hüznü, hem huzuru barındırışıymış. Aşkmış sesi. Bu yüzden nice zamandır âşıklara ilham olmuş. İstedim ki, tam da o sırada, taşlarının üzerindeki yosun olayım, ben de bu sestem her vakit ilham alayım...

RÜMEYSA

MÜEZZA

Hızlıca tikiş tepiş nefes almanın dahi veli nimet olduğu şehir otobüsten indim ve hemen otobüs durağının soğuk ve rahatsız görünen fakat o an şu yorgun bedenimin bayılmasına engel olacak kurtarıcı banka oturdum. Sonra içinde bin bir karmaşayı taşıyan şu koskoca caddeye bakarken fark ettim ki aslında her şey görüldüğünden farklıydı. İnsanlar aynı caddede, aynı karmaşanın içinde bulunurken nasıl aynı hissiyatlar sahip oluyordu?

Kenardaki dopdolu kıyafet mağazasındaki taze paranın kokusunu bolca almaktan dört köşe olmuş dükkân sahibinin gözündeki parlaklıkla otobüsteki ofise geç kalmış beyaz yakalının gözündeki parlaklık

aynı caddede bulunurken nasıl farklı olabiliyordu? Ya da ben zar zor nefes almaya çalışıp aynı zamanda dosyaların özgürlük isteğinden patladım patlayacak çantamı toplamaya gayret ederken, kaldırımında yürüyerek yağmurun keyfini çıkartan kırmızı şemsiyeli kadın nasıl farklı hissiyatta olabiliyordu aynı ortamda.

Evet, bunlar bakış açısydı ancak neden hiç empati yapılmıyordu? Herkes sadece kendi derdindeydi bu dünyada. Kimsenin umurunda bile değildi başkasının derdi, iki kelamlık dedikodusu çıkana kadar.

En sonunda kendimi toparladım ve ayağa kalktım. Nefes almama dahi vakit bulamadan kan şekerimin azizliğine merhaba diyerek yere çöktüm. Kalbim iyice hızlanmış dünya bulanıklaşmıştı üstüne üstlük çantamdaki dosyalarda o istedikleri özgürlüklerine kavuşmuşlardı ancak içine bulandığım çamurlu suya gömülüp tarihe karışmışlardı. O an bir bebekmişcesine ağlamak üzereydim neden böyle talihsizlikler benim başıma geliyordu?

Derin bir nefes alıp çantamı ve yarısı erimiş dosyaları yerden aldım ve ayağa kalktım. Ara yollara girip evime yol almaya başladım. Sonra az daha üzerine basacakken son anda fark edip kendimi zor durdurduğum kediyi fark ettim. Yerde yatıyor yağmurun altında ıslanıyordu. İlk başta ölü olduğunu düşündüm ancak sonra kuyruğunu hareket ettirdiğinde canlı olduğunu anladım. Yüzünde intihar etmek istemişcesine bir ifade bedeninde ise yorgunluk vardı. Uzun güzelim tüyleri aynı bir paspasa dönmüştü ve ıslanmak umurunda bile değildi. İlgincime gitmişti. Bir hayvan nasıl bu kadar depresif olabilirdi?

O an hiç yapmayacağım bir şeyi yapıp yanına oturdum ve başını sevdim. Belki de hastaydı. Onu kucağıma almak için uzandım ancak yarasının üzerine kızgın demir basmışım gibi tısladı. İtiraf etmeliyim ki çok gerilmiştim. Sonra caddede gördüğüm kırmızı şemsiyeli kadın geldi ve minik bir tebessümle kediyi sevdi.

-O hasta mı? Bir kedinin böyle ıslanıp paspasa dönmesi pek ala görülmemiş bir şey

-Hayır o sadece sahibinin yaşını tutuyor.

-Nasıl yani?

-Babam, yıllar önce daha anne sütünü bırakmadan önce bir çöp kenarında bulmuş. Sonrasında eve getirdi ve onun hiçbir şeyini eksik etmeyerek bir kediye ne kadar iyi bakılabilirse o kadar iyi baktı

Kadın acılı bir şekilde iç çekti.

-Ardından geçen sene babamın ilik kanseri olduğunu öğrendik. Aylarca kemoterapi ve ilaçla tedavi olmaya çalıştı. Onun hastalığı boyunca bu vefakâr dostu onun yanında bulundu. dört ay önce doktorlar ameliyat yapılabileceğini söylediler. Ancak babamın bünyesi o kadarda dayanıklı değilmiş. Masada kaldı...

Kadın gözlerinden kızarmış yanaklarına akan yaşlarla bana baktı. Ve hıçkırıklarını yutmaya çalışırken sözüne devam etti

-O günden sonra da asla eve girmedi minik yavrucağımız. Burada hep babamı bekledi.

İçim burulmuştu. Kendi üzüntümü unutarak kediye baktım. Onların acısını sanki içimden bir parça koparmışçasına hissettim.

Aslında insanları eleştirirken kendimi unutmuşum egomu tatmin etmişim. O kızıl şemsiyeli kadını empatisizlikle suçlarken asıl kendim empati yapmayı unutmuşum. Kadıncağızın acısı ve üzüntüsünün yanında benim üzüntüm çölde kum tanesiymiş aslında...

MÜGE AKAY

SİYAH MAVİ

Rusya'nın her zamanki gibi soğuk bir gününde, karla kaplı yollarda bata çıka yürüyorlardı James ve Lil. Hava o kadar soğuktu ki verdikleri soluk buhar olup yüzlerini ısıtıyordu. Ellerinde yün eldiven, boyunlarında atkı, üzerlerinde kaban.-James ince bir mont giymişti- Baya ıssız duran bu yer bir kasabaydı. Durdukları evin önünde yanan ateşin dumanı havaya karışırken onları da ışığı ve ısıyla ısıtıyordu. James burnunu çekti ve kapıyı tıklattı. İçerden ses soluk gelmemişti. James kapıyı bir kez daha tıklattı ve beklemeye koyuldu. Lil üşümekten büzüşmüş suratıyla etrafı inceliyordu. Çok kalabalık bir kasaba değildi. Bin kişilik bir nüfusu vardı. Evler toplu değil de dağınık yapılmıştı. İlerideki dağda bazı kamp yerleri vardı. Lil aklına getirdi. Romantik mum ışığında ve sıcacık şömine karşısında âşık olduğu adamı düşündü. Gerçekliğe döndüğünde kapı açıldı. Adam tedirgin bir şekilde sağa sola bakıp kim olduklarını sordu.

"Biz meraklı gezginleriz" diye cevap verdi James. "Dünyayı dolaşıyoruz" diye devam etti. Adam korkmuş olacak ki eline bir avcı tüfeği aldı ve kapıyı araladı. Tek kişinin biraz zorla geçeceği aralıktaki kapıdan tek tek geçtiler. İçerisi duman altıydı. Evi ısıtan şöminedeki odunlar yanmaktan simsiyah olmuştu. James etrafı inceliyordu ama gözü adamın elindeki tüfektedir. Montunu çıkarmadan bir koltuğa oturdu ve boğazına sardığı atkıyı gevşetti.

"Rica etsem tüfeği indirir misiniz?" Dedi telaşlı bir ses tonuyla. Şöminedeki titrek ateşin ışığı adamın yüzünün bir kısmını aydınlatıyor, daha da gizem katıyordu.

Adam elindeki tüfeği daha da sıkı tuttu. Bu James'in anlamasına yetmişti. Adam konuşmaya başladı.

"Откуда ты?" James anlamamıştı.

"Üzgünüm ama sizi anlayamadım" dedi.

Adam tekrar etti.

"Dilinizi konuşabiliyorum. Buralı değilsiniz anlaşılabilir. Nereden geliyorsunuz?" Dedi.

James "Amerikadan. Bu arkadaşım Lilith ben de James" dedi.

Adam şüpheli bir ifadeyle "FBI mısınız?" Dedi. James anlamaya başlamıştı. Belli ki adam sıradan biri

değildi. Belki aradıkları şeyle bir bağlantısı vardı. James pozisyon değiştirip koltuğun daha da ucuna gelerek sordu.

"Hayır, biz gazeteciyiz Amerika'da Guardians gazetesinde çalışıyoruz. Sorun yok" dedi.

"1950 Sovyetler Birliği Moskova şehir Laboratuvarında çalışan Doktor Timothy Ivan Ivanoviç'i tanıyor musunuz veya duydunuz mu?" Diye devam etti. Adam tarifsiz bir ifadeyle "Derdinizi şimdi anladım. Siz gazeteci falan mısınız?" Dedi. James susuyordu. Lil hemen araya atladı ve "Evet bayım biz gazeteciyiz. Arşivde çalışıyoruz. Bilgi için bir kaynağa ihtiyacımız var. Acaba Doktor Timothy Ivan Ivanoviç'i tanıyor musunuz?" Diye sorusunu tekrarladi. Adam sessiz bir şekilde oturuyordu. Tüfeği tutan eli gevşedi.

"Doktor Timothy Ivan Ivanoviç laboratuvar kapandıktan sonra inziyaya çekildi. Şehir dışında bir kasabada yaşıyor ama kimseyle iletişim kurmuyor. Eğer canınızı seviyorsanız görmeye gitmeyin" dedi. Sesinde garip bir hava vardı. James sezemedi. Soran bakışlarla "Ne demek bu?" Dedi.

"Doktor Timothy Ivan Ivanoviç laboratuvara olanlardan sonra hükümetten saklanıyor. Dışarı nadiren çıkıyor. Ona yiyecek ve diğer temel ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için biri getir götür yapar. Onunla konuşabilirseniz belki yardım edebilir" dedi adam.

James ayağa kalkmaya yeltendi ama adam onu durdurdu.

"Onca yol gelmişsiniz açsınızdır" dedi ve yerinden kalkıp mutfığa yöneldi. Çatırdayan tahtaların üzerine basa basa mutfığa gitti. Lil, adam odadan çıkar çıkmaz James'in yanına oturdu ve kısık sesle "Bu adama güvenecek miyiz?" Dedi. James gülümseyerek "Sorun yok sakin ol" dedi. Ortam sessizleşti.

Adam elinde bir tepsiyle geldi. Tepsinin üzerinde henüz dumanı gitmemiş sıcacık borş çorbası ve biraz ekmek vardı. Adam gülümseyerek "Borşumu burada herkes çok sever. Size de ısıtıp getirdim. İçinizi ısıtır" dedi ve tepsiyi kıza uzattı. İkisi de çorbalarını afiyetle içtiler.

James ayağa kalkarken “Eğer yerini biliyorsan adresi verir misin?” Dedi. Adam içeriden bir kalem ve kâğıt alıp çirkin yazısıyla adresi yazdı.

James elindeki adres yazılı kâğıda baktığında yıkık dökük bir ev olduğunu fark etti ayrıca bulunduğu kasaba da pek hoş değildi. James elindeki kâğıdı cebine tıktı ve kapıyı çalmak için kendini zorladı.

Kapıyı yaşlıca bir kadın açmıştı. Birkaç gri saç teli, beyazların arasından sarkıyordu. Bembeyaz teni ölü gibiydi. Kadının mavi gözleri vardı ve içinde geçmiş yazılıydı. Boyu biraz uzundu. Suratı ve diğer yerleri iyice çökmüştü. Dinç olmasına rağmen hiç öyle durmuyordu. James cebinden adres yazılı kâğıdı çıkarıp adresi tekrar kontrol etti ve kadına gösterdi.

“Bu adres neresi biliyor musunuz?”

Kadın kırışıklıklarını daha da belli eden bir gülümsemeye “Adres tam burası ama siz başkasını bekliyordunuz sanırım” dedi kısık ve titrek sesiyle.

“Şey Timothy ivan ivanoviç diye birini tanıyor musunuz?” Dedi gülümseyerek.

“Aah. Buraya taşınmadan önceki ev sahibi mi. Timothy ismini biliyorum sadece. Birkaç sene önce kardeşi vefat etmişti. Kremlin’in yüz kilometre dışında bir kasaba var. Oranın on sekiz kilometre uzağında bir mezarlık var. Kardeşini oraya defnettiler. Arada bir oraya gider diye tahmin ediyorum. Oraya gidip şansınızı deneyebilirsiniz.” Dedi kadın gülümseyerek.

“Adı ne bu kasabanın?”

“Hmm. Emin değilim ama orda sadece iki tane kasaba var. Bahsettiğim kasaba mezarlığın kuzeydoğusunda kalıyor.” Dedi. James anlamaya çalışarak “Peki o olduğunu nasıl anlarım?” Diye sordu. Kadın içeri geçmeleri için yana çekilirken “İçeri gelin” dedi. James ve ardından Lil içeri girip bir koltuğa konuştular. Kadın salonun kapısından çıkıp gözden kaybolunca Lil James’e yaklaşip “Tanrım, bir insan neden burada yaşar?” Dedi ama James cevap veremedi kadın göründü.

“İlk taşındığımda bunu yatak odasında bulmuştum. Üzerinde bir isim ve bir de tarih var. İşinize yarar umarım” dedi ve resmi James’e gösterdi. James resmi aldı ve ilk önce fotoğrafa sonra da tarihe baktı. Bu tam yirmi sene önce çekilmiş bir fotoğraftı. Orta yaşlı duruyordu. Fotoğrafın çerçevesine doğru baktığında “Timothy İvanoviç” yazısı vardı. James onun

aradıkları kişi olduğunu anlamıştı.

“Bu resmi yanıma alabilir miyim?” Dedi. Kadın elini savurdu ve “Elbette genç adam. Zaten işime yaramaz ki. Bari sizin işinize yarasın” dedi ve kısık, titrek sesiyle olabildiğince güçlü bir kahkaha patlattı.

“Durun bakalım. Biraz kek yapmıştım ikram edeyim” dedi. James ne kadar itiraz etse de elinde bulunduğu kek dolu bir tabak ve çataldı.

Ruslara özel bir çay ve kek ile karınlarını, güzel bir çorbadan sonra tekrar doyuran Lil ve James tabakları masaya bırakırken kadın sordu.

“Eveli misiniz?”

“Ah, hayır. Biz çocukluk arkadaşınız ama ciddi bir ilişkimiz var” dedi James gülümserken aynı zamanda sevgilisinin elini tutmuştu.

“Ah gençlik.” Dedi kadın ve “Buralarda mı yaşıyorsunuz? Yani Rusya’da” diye devam etti. James gülümsedi ve “Ah hayır biz Amerikalıyız” dedi.

“Ah Amerikalı gençler” diye kadın atıfta bulundu. “Ama izin verin söyleyeyim. Birbirinize çok yaklaşıyorsunuz” dedi. Kız gülümsedi ve “Birbirimizi çok seviyoruz” dedi.

Kadının bahsettikleri kasabaya gideli on dakika olmuştu. Dondurucu soğukta bir kahvehanede oturup sıcak içeceklerini yudumlarken James adresi tekrar gözden geçirdi. Adrese göre aradıkları adam oldukları yere göre kasabanın diğer ucunda yaşıyordu. James, ikisi de içeceğini henüz bitirmeden masaya birkaç dolar bıraktı ve hızla ayağa kalktı. Hiç vakit kaybetmeden o eve, o adamı görmeye gitmeleri gerekiyordu...

Star -Lord

BÜYÜBOYUMU YAZARLIK

Murat Gülsoy'un denemelerini derlediği kitabı "Büyübozumu: Yaratıcı Yazarlık" kitabından hareketle kurmaca sanatını ve yazarlığın sırlarını inceleyeceğiz.

Murat Gürsoy kurmaca sanatını öğrenmek isteyenlere şu tavsiyelerde bulunuyor:

1) KENDİNİZİ KISATLAMAYIN

Kitabın ilk satırlarında "neden resimli romanlardan çok resimsiz romanların kendimize ait dünyaların kapılarını açar?" sorusu okurlara yöneltiliyor. Bu sorunun cevabıysa insan beyninin esnek yaratıcılığının resimli romanlarda kısıtlanması ile açıklanabilir.

Sanatta benzer kısıtlamaları kitabı ve filmi olan hikayelerde de görüyoruz. Önce hikâyenin kitabını okursak karakterler ve mekanlar için kafamızda sınırsız seçeneklerin olduğunu görürüz ancak ilk olarak filmi izlediğimizde sonrasında aynı hikâyeyi okuduğumuz kitapta karakter, halihazırda gördüğümüzün dışına çıkamaz. Bu yüzden de incelediğimiz kitapta Murat Gülsoy'un üzerine sıkça bastığı nokta kısıtlama olmaması gerektiği ve sanatta kuralların ihlal edilebilir olduğudur. Konulan sınırların ötesine geçmek için olan çabamız yaratıcılığı tetikler.

2) YAZMA BECERİSİ

Yazı becerisi doğuştan gelir ve öğrenilebilir: yazara göre yazı insanın en temel becerilerinden biridir ve insanın doğasında zaten vardır bu yüzden sanatlar

öğrenilebilir.

Ayrıca kitapta insanın kurmacaya olan yeteneği ile ilgili araştırmalarla da örnekler veriliyor.

3) ESERLERİ OKUMAK

Yazarların kurmaca konusunda yeterli olabilmesi için geçmişten ve bugünden eserler okuması gerekir. Murat Gülsoy yazarların meslektaşlarını okuyup değerlendirmeleri ve onlardan bir şeyler öğrenmesini öneriyor. Günümüz ve öncesi için bunun uygulanmamasının büyük bir sorun olduğunu ekliyor ve Tanpınar'ın 1936'da söylediklerine işaret ediyor:

"Türkiye'de aşağı yukarı altmış senelik mazisi olan bir roman vardır ve en durgun senelerinde, hiç olmazsa yirmi roman çıkar, bugün yaşayanlar arasında halk tarafından tanınmış, eserleri okunan alt yedi romancımız var. Öyle olduğu halde henüz Türk romanını Avrupalı bir gözle tetkik eden mevcut temayülleri anlatan, zayıf ve hareketli noktaları gösteren, memleketteki sanata ve hariçteki edebiyata karşı olan alakalarını tespit eden bir tek tenkit tecrübemiz yoktur. Bir tek yazarımız zahmetine katlanıp Türk romanını belli başlı mümessillerinde okuyup onu anlamaya çalışmamıştır. Bundan vazgeçtik, günün eserleri üzerinde olsun ciddi bir münakaşanın açıldığını göremeyiz. Bizzat roman yazarlar da eserlerinin haricinde, sanatlarına ve arkadaşlarına dair yazı yazmazlar yahut sayılacak kadar az. Ben çok defa alemimizin bu hali karşısında 'acaba bizde roman, okuyucu ile yazar arasında çok hususi kalması lazım gelen bir nevi ailevi bir iş midir' diye düşündüm. Son senelerde kendi edebiyatımızla alakamızın şekli o dereceye gelmiştir ki, bir muharririmizden biraz daha genişçe bir şekilde bahsedebilmemiz için zavallının ölmüş olması lazım gelir. Tenkidin mersiye ile beraber yürüdüğü yegâne sanat hayatı bizimkidir."

4) KURMACA SÜRECİ

Kurmaca metinlerin oluşum sürecinde ilerlemek için Murat Gülsoy yazarların düzenli not tutmasını öneriyor. Fikirleri anında kâğıda dökmeyi veya notlar almayı kendi deyimiyle "akıp giden bilinçaltının fotoğrafını çekmek" olarak tanımlıyor. Ek olarak rüyaların da not alınması gerektiğini bilinçaltımızın bize kurmaca fikirleri sunabilecek bir hazine olduğunu söylüyor.

Oluşum sürecinde daha önceki maddelerde belirtildiği gibi diğer yazarların süreçlerini incelemek gerektiğini söylüyor. Stephen King yazma sürecini "toprak altında duran fosilleri çıkartmak" olarak tanımlıyor ve bu tanım kitapta gördüğümüz kurmaca teriminin deneyim ve rüyaların ürünü olabileceğinin altını çiziyor.

5) KURMACININ UNSURLARI

Sanatın bir ürünü olan kurmacanın başarısı yazarın gerçeklik duygusunu yaratmadaki ustalığına bağlıdır. Peki yazar bir kurmacada bu duyguyu okura nasıl sağlar?

ÖYKÜNÜN ADI: Öykünün adı metni tanımlar bu yüzden bu ad ilgi çekici ve konuyla ilgili olmalıdır. Genelde başlık metni okumaya odaklanırken unutulur ancak okudukça başlıkla konu bağdaştırılır bu yüzden konuyla alakasız bir başlık konulmamalıdır, yazının niteliği ne olursa olsun bu okurda kötü bir etki bırakabilir.

Giriş kısmındaki ilk cümlelerde büyük bir önem taşır. Yazarlar bu kısımda okurlar için belirli sınırlar koyar bu da yazıya bağlama sürecidir. Bu süreçte beraber bazı romanlar girişlerinde yalnızca bunun için çabalayanları içerisine alır.

Örneğin masalların girişlerindeki tekerlemeler okuru olağanüstüliklere inandırmak için hazırlanan bir antlaşma gibidir ve eğer okur bunu kabul etmeden okursa okuma zevkine ulaşamaz.

KARAKTER: Karakter, yazar dışında anlatıcı olan kişidir.

Tip ve karakteri ayırmakla başlayalım; Tip, ait olduğu kategorinin özelliklerini taşır. Örneğin romanda karşımıza çıkan bir doktor veya bir hırsız ait olduğu kategoriye uygun davranışlar sergiler ve hikâyenin gelişimine yardımcı olur. Ancak bu kişilerin kurmaca içindeki rolleri artarsa ve hikâyenin gidişatını değiştirecek gücü kazanırlarsa karakter olabilirler.

Hemingway, "Yazar roman yazarken yaşayan insanlar yaratmalıdır, karakterler değil" demiş.

Peki "gerçek" karakterler nasıl yaratılabilir?

Karakterler okurun empati yapabildiği bir karakter olmalıdır hikayeniz bir öykü ya da roman da olsa bunu düşünerek karakteri geçmişinden itibaren tasarlamak ve onlara bir "hayat hikayesi" yaratmak gerekir. Hikâye ilerledikçe gidişata göre karakterle hayali bir söyleşiyle "bu durumda karakter ne yapmalı?"

sorusuna yanıt bulunabilir.

Kurmacada yaratılan her şey karakterin yaratılmasına hizmet eder. Olay örgüsünde gelişen çatışma ile karakterimizin aldığı kararlar, duyguları ve tepkileri, onun kişiliğini oluşturur. Karakterin oluşması olay örgüsüne ve hikâyeye bağlı olduğundan karakterin kişiliğini oluşturacak bu çatışmayı bulmamız gerekir. Bu çatışmayla beraber kurmaca metni okudukça karakter hakkında daha çok fikir sahibi olur,

Metni bitirince karakter kafamızda netleşmiş olur hatta metin bitince karakterin gelecekte yapacakları hakkında fikirler bile yürütürüz.

Edebiyat kuramcılarını gerçek bir karakter yaratmak için tekniklerini incelerken metni bu sorular ile sorguluyor:

- Karakter nasıl betimleniyor?
- Karakter kim tarafından anlatılıyor?
- Karakterlerin yaratılışı metne nasıl yansımıştır?
- Karakterler hakkındaki bilgilerin kaynağı ne kadar güvenilirdir?
- Karakterin iç dünyası hakkında neler öğreniyoruz?
- Karakter hangi karşıtlılar ve benzerlikler bir arada çizilmiştir?

Gerçek bir karakter için genellikle bilgi vermeye dayalı üçüncü kişili anlatımın aksine birinci tekil kişi ile anlatılan hikâyeler okura daha fazla yakınlık hissi verir, kurmacaya inandırır ve etkileyicidir bu okurun hikâyeye daha kolay uyum sağlamasına neden olur. Ancak birinci tekil kişiyle anlatılan hikâyelerde karakter üçüncü tekil kişide olduğu gibi bilgi vermemelidir. Bunu yaparsa bu karakterin doğallığının bozulması hissini verir ve sanki karakter okurun onu okuduğunu fark etmiş gibi olur. Buna ek olarak yazardan çok karakter anlatıyormuş hissi de verilmemelidir bunun tersinin olması kurmacanın büyüsunü bozar çünkü karakter inandırıcı olmaz ise hikâye okurun zihninde canlanamaz.

Karakterler kendi içlerinde de tutarlı olmalıdır, karakter ve özellikleri (psikolojisi, mesleği, eğitimi, geçmişi vb.) birbiriyle çelişmemelidir ve okuyucuya inandırıcı ve gerçek bir karakter olarak yansıtılabilmelidir.

DETAYLAR: Kurmacalarda hiçbir detay tesadüf değildir. Basit görünen nesnelere simge üzerinden anlatılabilir ve hikâye için büyük bir parçayı oluşturur. Bu detayların beş duyuya hitap eden detaylar olması da okuyucuya yakın hissettirir. Bunların dışında, anlatılan bir hikâyede başka bir hikâyeye gönderme yapılabilir.

NEDEN-SONUÇ İLİŞKİSİ: Neden sonuç ilişkisini kavramak insan zihninin en önemli araçlarından biridir ve bu özellik tarih boyunca insanın hayatta kalmasında ona üstünlük sağlamıştır. Okur okuduğu her şeyi zihninde kaydedip neden sonuç ilişkisini otomatik olarak kurmaktadır bu yüzden yazar metinlerini iyi ifade edebilmeli, zaman kavramına ve çelişki olmadan yazmaya dikkat etmelidir.

ZAMAN: Zaman olayların neden sonuç ilişkileri içinde kavranmasını sağlayan unsurdur. Bir hikâyenin inşası bilgilerin hangi sırayla okurun belleğine yerleştiği ile ilgilidir çünkü zaman boyutu olay örgüsü ile iç içedir. Bu durumda yazarın düşünmesi gereken birçok ayrıntı vardır. İlk düşünülmesi gereken özellik hikâyenin ne kadarlık bir zaman aralığında gerçekleştiğidir. Anlatacağı hikâyenin ne kadarlık bir süre içinde gerçekleşeceğini kurgularken hikâyenin karakterlerinin kendi yaşamlarındaki dönüm noktalarını da zamansal olarak bilmek zorundadır çünkü önceden de bahsettiğimiz gibi hikayelerde her şey karakter çevresinde gelişir.

Kurmacalar gerçek yaşamın aksine odaklanmış anlatılardır ve gereksiz cümle ve sahnelerden arınmışlardır bu da okura bütünlük duygusu verir ve bu duygu metnin estetiği ile doğrudan ilişkilidir diğer unsurlar kadar zamanın kullanımı da estetiğe hizmet eder. Zaman boyutu yitirildiğinde okuma sıkıcı bir hale gelir ve estetik yok olabilir bu da metin için istenmeyen bir durumdur. Umberto Eco'nunda dediği gibi kurmacalarda zaman normal hayata göre daha hızlı ve akışa göre ilerlemek zorundadır ancak yazar bu zamanı istediği zaman sahnesine göre yavaşlatabilir çünkü yazarlık bir anlamda zamanı yönetmektir.

Hikâyenin iç zamanındaki tutarlılık da önemlidir anlatılan karakterlerin hangi yıllarda nerede ne durumda olduklarını kısacası yazarın karakterlerin geçmişlerini net bir şekilde biliyor olması gerekir bu tutarlılık için önemlidir.

OLAY ÖRGÜSÜ: Olay örgüsü olayların kurmaca içinde bize sunduğu sırayı belirler. Anlatılanı

okunabilir kılan yazarın kurmacanın en önemli unsurlarından olay örgüsünü dinamik bir biçimde kullanmasıdır.

Peki "olay örgüsü" derken neyi kastediyoruz?

Örneğin; "Kral öldü sonra kraliçe öldü" bir hikâye,

"Kral öldü sonra da üzüntüden kraliçe öldü" bir olay örgüsüdür. E.M. Forster'a ait bu satırlar olay örgüsü ve hikâye farkına verilen klasikleşmiş bir örnektir. Ona göre hikâye olayların kronolojik sırası olay örgüsü ise olayları birbirine nedensel ve mantıksal olarak bağlayan yapıdır. Hikâye ise bu olayların okurun zihninde kurulmuş halidir.

Murat Gülsoy kitapta olay örgüsü için kullanılabilecek tekniklere de örnekler vermiştir:

1) **MONTAJ TEKNİĞİ:** Kesme tekniği ile kestiğimiz sahnelerde olup bitenlerin hikâyeye katkısı olduğu düşünürsek bu sahneler özetle eklenebilir, buna montaj tekniği denir.

2) **GERİ DONUŞ TEKNİĞİ (FLASH BACK / ANALEPSİS):** Sinemada çokça kullanılan bu terim edebiyat yapıtlarında da karşımıza çıkar. Anlatının belli bir yerinde kahramanımız geçmişteki bir olayı sahneleri ile hatırladığı zaman veya anlatıcının metin içinde olayları anlatmayı kesip, geçmişe dönüp, oradaki bir olayı anlatıp, sonrasında kaldığı yerden devam etmesi şeklinde uygulanabilir.

3) **İLERİ GİDİŞ TEKNİĞİ (FLASH FORWARD / PROLEPSİS):** Geri dönüş tekniğinin tam tersidir. Bu teknikte hikâye sona çok yakın bir noktadan veya sondan başlatılıp kurgulanır. Bu teknik tercih edildiğinde yazar okurun bunun farkında olduğunu bilip ona göre yazmalıdır. Sinemada da kullanılan bu teknikte daha da önemli olan kahramanların psikolojik durumlarıdır. Bu teknik zor olsa da ustalıkla kullanıldığında iyi sonuçlar verir.

BETİMLEMELER: Betimlemelerin iki temel işlevi vardır: ilki kurmaca dünyanın gerçekliğini oluşturan sahne ve mekân özelliklerinin okurun zihninde canlanmasını sağlaması; ikincisi, yazarın henüz kendisinin bile farkında olmadığı bilinçdışı unsurları harekete geçirmesi ve böylece anlatılan hikâyenin bir öykü veya bir roman olmasını sağlamasıdır. Özellikle mekân bilgileri betimlemeler sayesinde okurun zihnine kazınır. Okur mekân ve yer hakkında hızlıca bilgi sahibi olmazsa kurmacanın

etkileme gücü düşmeye başlar. Ayrıca bunların aksine güçlü betimlemeler karakterin davranışlarının inandırıcılığını arttırır dolayısıyla karakterin kurulma sürecini de güçlendirir.

“Hem okuyan hem de yazar için sanat ayrıntıda gizlidir.”

BAKIŞ AÇISI:

KARAKTER bölümünde de bahsettiğimiz bakış açılarını daha detaylı inceleyelim.

1) BİRİNCİ TEKİL KİŞİ BAKIŞ AÇISI: Genellikle anlatıcı hikâyenin karakterlerinden biridir, çoğunlukla da başkarakterdir. Bu bakış açısının sınırlamalarından biri başkalarının zihnine girememektir, metinlerde sadece anlatıcının duyguları ve psikolojisini deneyimleyebilir, karakterin yaşamadıklarını yalnızca özet, yorum veya tahmin yoluyla görebiliriz. En büyük özelliği gerçeklik duygusunu çok kolay yansıtmasıdır. Bu duyguyu iyi verebilmesinin sebebi de günlük hayatta hikâyeleri yine birinci tekil kişi bakış açısıyla dinliyor oluşumuz ve bu hikayelere inanmamızdır bu da kurmaca metinlerde gerçek hayatla bağlantı kurdurarak okura bir yanılısına yaratır.

Bu bakış açısında anlatıcının hikâyeyi ne zaman anlattığı da önemlidir. Eğer olaylar yaşanmışsa karakter olaylara hâkim bir şekilde anlatabilir ancak anında aktarıyorsa geleceğe gönderme yapamaz ya da hikâyenin sonunu biliyormuş gibi bir anlatım benimseyemez.

Birinci tekil kişi bakış açısının günlük ve mektup

olmak üzere iki farklı biçimde yazılmış kurmaca metin türleri vardır:

1.a) **Günlük:** Bu tür metinler gerçeklik duygusunu kendiliğinden yaratır. Anlatıcı günlüğün yazarıdır bu yüzden yapıt bir metinden ibarettir. Okurun zihninde olan gerçeklik, bunun bir kişinin günlüğü olduğudur. Okur bu türü okurken yazarın günlük yazma anında gibidir ve olayları sadece yazarın gözünden anlayabilir. Dolaylı bir anlatımdır.

1.b) **Mektup:** Mektupta günlük gibi metindir yani bu kurmaca metinlerde okur bir metin okuduğunun farkındadır ve yazarda bunu bilerek yazar. Mektupta bir alıcı olur. Kimi metinlerde alıcı cevap yazar bazılarında ise sadece dinleyici olarak kalır ve mektuplar devam ettikçe alıcının ve yazarın karakteri zamanla kurulmuş olur.

Bu iki türün farkı ise günlük kimseye gönderilmeyeceğinden daha öznel yazılır ancak mektubun başkasına yollandığından gönderen ve alıcı ilişkisi içinde bir yola girilmiş olur.

2) SINIRLI ÜÇÜNCÜ TEKİL KİŞİ BAKIŞ AÇISI:

Kurmaca yapıtlarda en çok kullanılan bakış açısidir. Yazar isteğine göre sanki karaktere bir kamera takmış gibi karakterin zihnindedir gördüklerini aktarır zaman zaman düşüncelerine girip onun duygularını aktarması da mümkündür. Anlatılanlar bu kahramanın algılarıyla sınırlıdır yani diğer karakterlerin zihnine giremez sadece kendi karakteri diğer karakterler hakkında çıkarımda bulunabilir.

3) SINIRSIZ ÜÇÜNCÜ TEKİL KİŞİ BAKIŞ AÇISI:

Anlatıcı hikâyenin tüm unsurlarını bilir ve istediği zaman karakterlerin düşüncelerini ve duygularını anlatabilen bir tanrı gibidir. Birden fazla karakterin gözünden hikâyeyi anlatabilir. Klasik romanlarda bu bakış açısıyla yazılmış pek çok örnek bulunmaktadır.

4) **NESNEL BAKIŞ AÇISI:** Anlatıcının sesi çok gerilerdedir çoğu zaman fark edilmez, her zaman dışardadır, karakterlerin zihnine girmez ve tarafsızdır. Tiyatro ve senaryolar bu bakış açısıyla yazılır. Ortamda bir anlatıcı yokmuş gibi hissedildiğinden okur kendisinin yargıları oluşturduğu yanılısamasına kapılabilir.

BALIM ELA YILDIRIM

TAMİRCİ ÇIRAĞI

Hava rüzgârlıydı. Ahmet, ayaklarının altındaki yer yer sararmış yapraklara bastığında kulağına dolan hışırtıyla birlikte düşüncelerinin arasında kayboluyordu. En son ne zaman sevgi görmüştü? Hatırında dahi değildi. Uzun vakit olmalıydı. Sanki içindeki şefkate muhtaç çocuğa sarılır gibi kollarıyla kendini sardı. Yılın bu ayları geceler epey soğuk olurdu. Sokakta biçare evsizler ve oradan buraya kaçışan kediler dışında kimsecikler yoktu. Yerler sabah yağmış olan yağmurun etkisiyle hala nemliydi. Hasta annesini daha fazla yalnız bırakmak istemeyen Ahmet, adımlarının yönünü eve doğru çevirdi. Vardığında annesi çoktan uykuya dalmıştı bile. Annesi Feride Hanım, yaklaşık bir senedir yatağa mahkûmdu. Ahmet ise çalışmak zorunda olduğu için anacığına, komşusu Münevver teyzenin yardımıyla Rum bir bakıcı bulmuştu. Babası ise yıllar önce onları terk etmişti. O karanlık sonbahar gecesi dün gibi aklıdaydı.

Annesinin yanına yaklaşıp saçlarını okşadı, alnına buse kondurdu. Daha sonra gözü masanın üzerindeki ilaçlara kaydı. Bitmeden yarın yenilerini almalıydı. Ahmet çok fazla kazanmıyordu. Fakat kıt kanaat de olsa mutlulardı. Sanki başka seçenekleri vardı ya!

Ertesi gün, Ahmet son sekiz senedir yaptığı gibi sabah erkenden yollara düşüp çalıştığı tamirhaneye gitti. Daha günün ilk saatleri olduğundan ötürü etraf bomboştu. Ahmet kocaman kepengi tek başına kaldırdı ve dükkâna girdi. Ustası Mehmet Efendi de birazdan burada olurdu.

Öğlen saatlerine doğru, Ahmet bir köşede Kemal Beylerin arabasının kaportasını tamir ediyordu. Mehmet Efendi ise dükkânın önüne birkaç iskemle atmış, esnaf ahbablarıyla sohbet etmekteydi.

'Ahmet! Oğlum bizim çayları tazele.' diye seslendi Mehmet Efendi.

Ahmet, ustasına olan saygısıyla işini yarım bırakıp koştu. Hemen karşıdaki kiraathaneye gidip çayları aldı ve dökmemeye çalışarak ilerledi. Tamirhaneye döndüğünde Mehmet Efendiyi eski yerinde bulamadı. Bir müşteriyle konuşmaktaydı. Ahmet elindeki çayları iskemleye bıraktı ve arabaya baktı. Ufak bir ıslık döküldü dudaklarından. Arabanın sahibi her kimse epey zengin bir bey olmalıydı. İçindeki merak çokça kabarmıştı. Hızla ustasının yanına koştu.

Karşısındaki güzellik başını döndürmüştü.

Birden dizlerinin bağının çözüldüğünü hissetti. Elleri tutmaz, dili konuşmaz olmuştu.

Karşısındaki; yanakları al al, gözleri zümrüt yeşil, açık kahve bukleleri olan zarif ve şık kadın onu büyülemişti. Sanki buralara ait değildi. Daha ilahi bir yerlerden gelmiş olmalıydı. Ahmet bunun üzerine kendini inceleme gereği duydu: Yer yer mazot ve yağ lekeleri olan mavi tulumu, eskimiş kunduraları, nasırlı elleri...

Ahmet donup kalmışken kadın işini halletmiş, arabasını ardında bırakıp dükkânın çıkışına doğru yürüyordu. Uzun eteği ile salınarak gidişini izledi Ahmet. Hala kimildanamıyordu. Yerinden çıkacak gibi atan kalbinin sesini ustasının bağırışı bastırdı.

"Oğlum, ne dikiliyorsun hadi!"

Ahmet, annesinin ilaçlarını almak için ustasından izin isteyip biraz erken çıktı. İstanbul'un kalabalık ve yağmurlu sokaklarında ilerliyordu. Sonbahar ayında İstanbul bir başka olur derler. Kışa hazırlanan ağaçlar, uzun yağışın ardından açan güneş, telaş içinde göç eden kuşlar... Ahmet düşüncelere dalmış yürürken bir çiçekçinin önünde durdu. Kıpkırmızı güller ona bakıyordu. Ahmet hiç düşünmeden, cebindeki azcık paraya aldanmadan gül destesini satın aldı. Yüzündeki şaşkın gülümsemeyi durduramıyordu. Annesine alması gereken ilaçlar aklında bile değildi. Yarın arabasını almaya gelecekti. O zaman veririm, diye düşündü.

Ahmet, o gün dükkâna her zamankinden daha erken gitti. İçi içine sığınmıyordu. Gelmeden önce evde

aynının karşısına geçti ve prova yaptı. Arkası Puslu aynasında saçlarını özenle taradı ve jöle yardımıyla yatırdı. Annesinin yatağının başındaki limon kolonyasını iyice süründü.

Ustası geldiğinde Ahmet mavi tulumunu izlemekteydi. Sonra aniden çekinerek söyledi. "Mehmet abi... Bugün tulumları giymesem..."

Mehmet Efendi başta anlam veremedi. Fakat Ahmet'in jöleli saçları kendini ele veriyordu. Yâdına kendi gençliği düşüverdi. Usta, babacan bir tavırla elini Ahmet'in omzuna koyup sıktı.

"Tamam oğlum." dedi. Gözlerinde hüüzün ve bir parça da acıma vardı. Daha sonra ekledi: "Yarın giyeceksin ama laf anlamam ha!"

Kızarmışçasına bunları derken gülüyordu. 8 senedir beraberlerdi. Artık aile olmuşlardı.

Yine öğle saatlerine doğru kadın, arabayı almak üzere dükkândan içeri girdi. Birkaç iş daha hallolduktan sonra kadın artık arabasına binip gidecekti. Ahmet hızlı davranıp, binmesi için arabanın kapısını açtı. Yeşil gözlü kadın hilal kaşlarını ukala bir tavırla havaya dikti. Ahmet'i baştan aşağı süzdü ve Mehmet Efendi'ye döndü.

"Kim bu serseri?" dedi. Bunu aşağılayıcı bir imayla söylemişti. Cevabını almak için sormadığı bu sorudan sonra arabasına bindi ve gitti. Ahmet geride hüsrânı ve gülleriyle arabanın egzozuna boğuldu.

Kader ayrılık zamanı...

Ve radyoda Cem Karaca çalmaktaydı.

DUYGU OCAK

Gönlüme bir ateş düştü yanar ha yanar yanar

Ümit gönlümün ekmeği umar ha umar umar

Elleri ak yumuk yumuk, ojeli tırnakları

Nerelere gizlesin şu avucum nasırları

Otomobili tamire geldi dün bizim tamirhaneye

Görür görmez vurularak başladım ben sevmeye

Ayağında uzun etek, dalga dalga saçları

Ustam seslendi uzaktan oğlum al takımları

Ustam seslendi uzaktan oğlum al takımları

Bir romanda okumuştum buna benzer bir şeyi

Cildi parlak kağıt kaplı, pahalı bir kitaptı

Ne olmuş nasıl olmuşsa aşık olmuştu genç kız

Yine böyle bir durumda tamirci çırağına Ustama dedim ki bugün giymeyim tulumları

Arkası puslu aynamda taradım saçlarımı

Gelecekti bugün geri arabayı almaya

O romandaki hayali belki gerçek yapmaya

O romandaki hayali belki gerçek yapmaya

Durdu zaman, durdu dünya, girdi içeri kapıdan

Durdu zaman, durdu dünya, girdi içeri kapıdan

Öylece bakakaldım gözümü ayırmadan

Öylece bakakaldım gözümü ayırmadan

Arabanın kapısını açtım, açtım girsin içeri

Arabanın kapısını açtım girsin içeri

Kalktı hilal kaşları, sordu kim bu serseri

Kalktı hilal kaşları, sordu kim bu serseri

Çekti gitti arabayla egzozuna boğuldum

Gözümde tomurcuk yaşlar ağır ağır doğrudum

Ustam geldi, sırtıma vurdu, unut dedi romanları

İşçisin sen işçi kal giy dedi tulumları

İşçisin sen işçi kal giy dedi tulumları

İşçisin sen işçi kal

İşçisin sen işçi kal

MATEM

*Yokluktu hep yerin
Bense dolduramadım
Kelepçeler taktım aklıma
Yine susturamadım*

*Yıkıldım sığınamadım
Saklandın bulamadım
Dolaştım yine kaçtın
Anıları sızı bıraktın*

*Yaşlanmış hecelerim
Tek ilham gözlerin
Matem ısıtırdı içimi
Hüzün dolu sözlerim*

BUĞU

*Gözlerim mi bulanık
Yoksa ben mi yanıldım
Ruhumu yakan bu baharda
Kalbimi soğutan bir yağmur olsa
Buğu buğu buğu dönüyor ruhum sana
Buğu buğu buğu dönüyor canım sana*

*Gözyaşlarım yine yok
Gücü kalmadı akacak
Seni bulacak bir sözüm yok
Sana kavuşacak bir günüm olsa
Buğu buğu buğu dönüyor ruhum sana
Buğu buğu buğu dönüyor canım sana*

Selin Çakar

*Mevlânâ
Celâleddîn-i Rûmî
Derki;*

*“Sen, anılması güzel
olan bir söz ol. Çünkü
insan, kendi hakkında
söylenen güzel
sözlerden ibarettir.”*

Yolculuğumuz

Hakan öğretmenimiz önderliğindeki yetenek atölyemiz hakkında minik bir yolculuğumuz yazısı sunmak istiyoruz sizlere; ilk önce teşekkürlerimizle başlamak istiyorum. Hakan öğretmenimize bizleri yetenek atölyesinin adı altında bir araya getirerek dergimizi bastırmamıza ve bestelerimizi çıkartmamıza önderlik ettiği için çok teşekkür ederiz. Bu yolda atölyemize gerek çizim gerek yazı gerekse müziksel olarak adından söz ettiren yeteneklerini bizimle paylaşan tüm arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyoruz. Ayrıca en büyük destekçilerimiz sizlere bu dergiyi hayata geçirmemize destek olan şuan bu satırları okuyan okurlara tekrar teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Selin Çakar

Dergideki karekodlardan bestelerimize ve yazıların ilgili şarkılarına ulaşabilirsiniz.

“Ey yükselen yeni nesil! Gelecek sizindir.

Cumhuriyeti biz kurduk, onu sonsuza kadar yaşatacak olan sizlersiniz.”

~Mustafa Kemal Atatürk

Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî Derki;
“Kimde bir güzellik varsa, bilsin ki ödünçtür.”

DİNLE

Hani bazen umudunu kaybeder insan
Çoğu zaman yorulur savaşmaktan
Hatırla o güzel günleri, çocuk kalbini
Kurtarsın seni umutsuzluktan
Bir dinle Bir dinle Bir dinle
Gökyüzüne bak, sen bir ışıksın
Yeryüzüne bak, sen bir topraksın
Ellerin çamur, gözlerin mahmur
Bak gözlerime, sen gökkuşağımsın
Hani iyiler kaybeder bu dünyada
İyilikten kim zafer bulmuş ki
Ruhun hangi isyanı fısıldar bu karanlığı
Yok mu ışığın bir nefesi
Bir dinle Bir dinle Bir dinle
Gökyüzüne bak, sen bir ışıksın
Yeryüzüne bak, sen bir topraksın
Ellerin çamur, gözlerin mahmur
Bak gözlerime, sen gökkuşağımsın
Gölge zamana kaptırır kendini insan
Unutur sonunu bu oyalanmalardan
Ah bu oyun bu oyalanmalar çocukluk
Biter her şey başlar sonsuzluk
Bir dinle Bir dinle Bir dinle
Gökyüzüne bak, sen bir ışıksın
Yeryüzüne bak, sen bir topraksın
Ellerin çamur, gözlerin mahmur
Bak gözlerime, sen gökkuşağımsın

Hakan Tuğrul ve
Ece Candan Uzuner
Hazal İrem Bektaş
Yağız Solmaz
Selin Çakar

